

ΟΔΗΓΙΑ 2007/59/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Οκτωβρίου 2007

σχετικά με την πιστοποίηση του προσωπικού οδήγησης μηχανών έλξης και συρμών στο σιδηροδρομικό σύστημα της Κοινότητας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 71,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (1),

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών (2),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με το άρθρο 251 της συνθήκης, υπό το πρίσμα του κοινού κειμένου που ενέκρινε η επιτροπή συνδιαλλαγής της 31ης Ιουλίου 2007 (3),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2004/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (4), της 29ης Απριλίου 2004, για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, απαιτεί από τους διαχειριστές υποδομής και τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις να οργανώσουν το σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας με τρόπο ώστε το σιδηροδρομικό σύστημα να είναι τουλάχιστον ικανό να επιτύχει τους κοινούς στόχους ασφάλειας και να τηρεί τους εθνικούς κανόνες και απαιτήσεις ασφάλειας που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας (ΤΠΔ), ώστε να εφαρμόζονται τα αντίστοιχα τμήματα των κοινών μεθόδων ασφάλειας. Τα συστήματα αυτά προβλέπουν, μεταξύ άλλων, προγράμματα εκπαίδευσης του προσωπικού και συστήματα που διασφαλίζουν ότι διατηρούνται οι δεξιότητες του προσωπικού και ότι οι εργασίες εκτελούνται σωστά.
- (2) Η οδηγία 2004/49/ΕΚ προβλέπει ότι, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στη σιδηροδρομική υποδομή, μια σιδηροδρομική επιχείρηση θα πρέπει να έχει πιστοποιητικό ασφάλειας.
- (3) Σύμφωνα με την οδηγία 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων (5), οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια έχουν, μεταξύ άλλων, από τις 15 Μαρτίου 2003, δικαίωμα πρόσβασης στο διευρωπαϊκό δίκτυο σιδηροδρομικών

εμπορευματικών μεταφορών και, από το 2007 το αργότερο, σε ολόκληρο το σιδηροδρομικό δίκτυο εσωτερικών και διεθνών υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών. Η σταδιακή αυτή διεύρυνση των δικαιωμάτων πρόσβασης θα φέρει αναπόφευκτα αύξηση των διασυνοριακών μετακινήσεων των μηχανοδηγών με αποτέλεσμα αυξημένη ζήτηση για μηχανοδηγούς που έχουν εκπαιδευθεί και πιστοποιηθεί σε πλείονα κράτη μέλη.

- (4) Μελέτη που πραγματοποίησε η Επιτροπή το 2002 κατέδειξε ότι οι νόμοι των κρατών μελών όσον αφορά τις προϋποθέσεις πιστοποίησης των μηχανοδηγών διαφέρουν σημαντικά. Χρειάζονται λοιπόν κοινοτικοί κανόνες για την πιστοποίηση των μηχανοδηγών προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι διαφορές αυτές και να διατηρηθεί το σημερινό υψηλό επίπεδο ασφάλειας του κοινοτικού σιδηροδρομικού συστήματος.
- (5) Τέτοιοι κοινοτικοί κανόνες θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των κοινοτικών πολιτικών για την ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων, την ελεύθερη εγκατάσταση και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής μεταφορών, ενώ παράλληλα θα αποτρέπουν οιαδήποτε στρέβλωση του ανταγωνισμού.
- (6) Οι παρούσες κοινές διατάξεις θα πρέπει ιδίως να στοχεύουν στο να διευκολύνουν τη μετακίνηση των μηχανοδηγών από ένα κράτος μέλος σε άλλο, αλλά και από μια σιδηροδρομική επιχείρηση σε άλλη, και γενικά την αναγνώριση της άδειας και του εναρμονισμένου συμπληρωματικού πιστοποιητικού από όλους τους φορείς του σιδηροδρομικού τομέα. Προς τούτο, είναι σημαντικό να τεθούν οι στοιχειώδεις απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούν οι αιτούντες για να λάβουν την άδεια ή το εναρμονισμένο συμπληρωματικό πιστοποιητικό.
- (7) Η παρούσα οδηγία ακολουθεί και βασίζεται ευρέως στην ιστορική ισομερή συμφωνία η οποία συνήφθη μεταξύ της Κοινότητας Ευρωπαϊκών Σιδηροδρόμων (CER) και της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Εργαζομένων στις Μεταφορές (ET-F), σχετικά με ορισμένα θέματα των συνθηκών εργασίας των μετακινούμενων εργαζομένων που παρέχουν διασυνοριακές διαλειτουργικές υπηρεσίες (6).
- (8) Ακόμη και αν κράτος μέλος εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας τους μηχανοδηγούς που εργάζονται αποκλειστικά σε ορισμένες κατηγορίες σιδηροδρομικών συστημάτων, δικτύων και υποδομών, αυτό ουδολως περιορίζει την υποχρέωση αυτού του κράτους να σέβεται την ισχύ της άδειας σε ολόκληρη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εναρμονισμένου συμπληρωματικού πιστοποιητικού στις σχετικές υποδομές.

(1) ΕΕ C 221 της 8.9.2005, σ. 64.

(2) ΕΕ C 71 της 22.3.2005, σ. 26.

(3) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28ης Σεπτεμβρίου 2005 (ΕΕ C 227 Ε της 21.9.2006, σ. 464), κοινή θέση του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2006 (ΕΕ C 289 Ε της 28.11.2006, σ. 42), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 2007 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Σεπτεμβρίου 2007 και απόφαση του Συμβουλίου της 26ης Σεπτεμβρίου 2007.

(4) ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 44. Διορθωμένη έκδοση στην ΕΕ L 220 της 21.6.2004, σ. 16.

(5) ΕΕ L 237 της 24.8.1991, σ. 25. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2006/103/ΕΚ (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 344).

(6) ΕΕ L 195 της 27.7.2005, σ. 18.

- (9) Οι απαιτήσεις θα πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον την κατώτατη ηλικία για οδήγηση τρένου, τη φυσική και ψυχολογική κατάσταση του αιτούντος, την επαγγελματική εμπειρία και τη γνώση ορισμένων θεμάτων σχετικών με την οδήγηση τρένου, τη γνώση των υποδομών επί των οποίων κινούνται οι μηχανοδηγοί και τη γλώσσα που χρησιμοποιείται σε αυτές.
- (10) Για την αύξηση κόστους/αποτελεσματικότητας, η εκπαίδευση στην οποία υποβάλλονται οι μηχανοδηγοί για να λάβουν το εναρμονισμένο συμπληρωματικό πιστοποιητικό θα πρέπει να εστιάζεται, στο μέτρο που είναι εφικτό και επιθυμητό από άποψη ασφαλείας, στις συγκεκριμένες εργασίες που θα εκτελεί ο μηχανοδηγός, όπως, π.χ., υπηρεσίες συντήρησης, ελιγμοί, μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων. Κατά την αξιολόγηση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων (εφεξής «Οργανισμός») θα πρέπει να εκτιμήσει την ανάγκη τροποποίησης των απαιτήσεων κατάρτισης που καθορίζονται με το παράρτημα ώστε να αντικατοπτρίζουν καλύτερα τη νέα δομή της αγοράς.
- (11) Οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής που εκδίδουν τα εναρμονισμένα συμπληρωματικά πιστοποιητικά μπορούν να παρέχουν οι ίδιοι γενική επαγγελματική εκπαίδευση, γλωσσική εκπαίδευση, γνώση όσον αφορά το τροχαίο υλικό και τις υποδομές. Ωστόσο, όσον αφορά τις εξετάσεις, θα πρέπει να αποφεύγεται οιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα ότι ο εξεταστής μπορεί να ανήκει στη σιδηροδρομική επιχείρηση ή στο διαχειριστή υποδομής που χορηγεί το εναρμονισμένο συμπληρωματικό πιστοποιητικό.
- (12) Κατά το άρθρο 13 παράγραφος 4 της οδηγίας 2004/49/EK, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής είναι υπεύθυνοι για το επίπεδο κατάρτισης των οδηγών τους. Προς το σκοπό αυτό, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, κατά την πρόσληψη των οδηγών, την κατάρτιση που έχουν λάβει και τα προσόντα που έχουν ήδη αποκτήσει, κατά το άρθρο 13 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας. Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλισθεί ότι εκπαιδεύεται επαρκής αριθμός οδηγών. Συναφώς, είναι επίσης ανάγκη να ληφθούν μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι από την επένδυση στην οποία έχει προβεί σιδηροδρομική επιχείρηση ή διαχειριστής υποδομής για την κατάρτιση οδηγού δεν θα επωφεληθεί αδικαιολογητως άλλη σιδηροδρομική επιχείρηση ή άλλος διαχειριστής υποδομής, εφόσον ο εν λόγω οδηγός μεταπηδά εθελουσίως στην άλλη σιδηροδρομική επιχείρηση ή στον άλλο διαχειριστή υποδομής. Τα μέτρα αυτά μπορούν να είναι κάθε φύσεως, π.χ. εθνική νομοθεσία, συλλογικές συμβάσεις εργασίας, ρήτρες των συμβάσεων των οδηγών με τους εργοδότες, ή επίσης συμφωνίες που ρυθμίζουν τους όρους μετάβασης των οδηγών από μία εταιρεία σε άλλη, εφόσον οι οδηγοί αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη των εν λόγω συμφωνιών.
- (13) Τα επαγγελματικά προσόντα του προσωπικού και οι όροι υγείας και ασφάλειας θεσπίζονται στο πλαίσιο των οδηγιών διαλειτουργικότητας, ιδίως δε ως μέρος των ΤΠΔ για τη διαχείριση και τον έλεγχο της κυκλοφορίας. Πρέπει να εξασφαλίζεται συνοχή μεταξύ των οικείων ΤΠΔ και των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας. Αυτό θα το επιτύχει η Επιτροπή με τροποποιήσεις ή προσαρμογές των αντίστοιχων ΤΠΔ στην παρούσα οδηγία και στα παραρτήματά της, χρησιμοποιώντας τις διαδικασίες που προβλέπονται με την οδηγία 96/48/EK του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1996, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος μεγάλης ταχύτητας ⁽¹⁾, και την οδηγία 2001/16/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του συμβατικού διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος ⁽²⁾.
- (14) Προκειμένου να αυξηθεί η ελευθερία μετακίνησης των εργαζομένων και η ασφάλεια των κοινοτικών σιδηροδρόμων, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή για τα λοιπά μέλη του προσωπικού που εκτελούν καθήκοντα ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια σε μηχανές έλξης και συρμούς. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα λοιπά μέλη του προσωπικού που εκτελούν καθήκοντα κρίσιμα για την ασφάλεια, πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που καθορίζονται στα ΤΠΔ για τη διεξαγωγή και διαχείριση της κυκλοφορίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά σχέδια εφαρμογής που θα κοινοποιήσουν τα κράτη μέλη σε σχέση με την εφαρμογή των ΤΠΔ, ο Οργανισμός θα πρέπει να προσδιορίσει πιθανές εναλλακτικές λύσεις για την πιστοποίηση των λοιπών αυτών μελών του προσωπικού που εκτελούν καθήκοντα κρίσιμα για την ασφάλεια και να εκτιμήσει τον αντίκτυπο των διαφορών αυτών εναλλακτικών λύσεων. Βάσει της έκθεσης αυτής, η Επιτροπή θα πρέπει, εφόσον απαιτείται, να υποβάλει πρόταση επί των όρων και διαδικασιών όσον αφορά την πιστοποίηση των λοιπών μελών του προσωπικού που εκτελούν καθήκοντα κρίσιμα για την ασφάλεια.
- (15) Οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την άδεια και το εναρμονισμένο συμπληρωματικό πιστοποιητικό, θα πρέπει να αφορούν μόνον τις νομικές προϋποθέσεις που δίδουν στο μηχανοδηγό το δικαίωμα να οδηγήσει συρμό. Όλες οι άλλες νομικές υποχρεώσεις, οι οποίες είναι σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία και εφαρμόζονται αμερολήπτως και οι οποίες αφορούν τη σιδηροδρομική επιχείρηση, το διαχειριστή υποδομής, την υποδομή και το τροχαίο υλικό, θα πρέπει επίσης να τηρούνται, προκειμένου ο μηχανοδηγός να οδηγήσει συρμό σε συγκεκριμένη υποδομή.
- (16) Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽³⁾, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽⁴⁾.

(1) ΕΕ L 235 της 17.9.1996, σ. 6. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2007/32/EK της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 2.6.2007, σ. 63).

(2) ΕΕ L 110 της 20.4.2001, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2007/32/EK.

(3) ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

(4) ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

- (17) Για να εξασφαλισθούν η απαραίτητη ομοιομορφία και διαφάνεια, η Κοινότητα θα πρέπει να θεσπίσει ενιαίο πρότυπο πιστοποίησης, αναγνωρισμένο από όλα τα κράτη μέλη, το οποίο θα πιστοποιεί τόσο τη συμμόρφωση των μηχανοδηγών με ορισμένες στοιχειώδεις απαιτήσεις όσο και τα επαγγελματικά προσόντα και τις γλωσσικές τους ικανότητες, αφήνοντας στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών την αρμοδιότητα για την έκδοση της άδειας και στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και στους διαχειριστές υποδομής την αρμοδιότητα για την έκδοση του εναρμονισμένου συμπληρωματικού πιστοποιητικού.
- (18) Ο Οργανισμός θα πρέπει να εξετάσει επίσης τη δυνατότητα χρήσης προγραμματισμένης κάρτας αντί της άδειας και των εναρμονισμένων συμπληρωματικών πιστοποιητικών. Η κάρτα έχει το πλεονέκτημα να συνδυάζει αυτά τα δύο στοιχεία σε ένα και να μπορεί να χρησιμοποιείται και σε άλλες εφαρμογές, είτε στον τομέα της ασφάλειας, είτε στον τομέα της διαχείρισης των μηχανοδηγών.
- (19) Όλες οι πληροφορίες που περιέχονται στην άδεια, το εναρμονισμένο συμπληρωματικό πιστοποιητικό και τα μητρώα αδειών και εναρμονισμένων συμπληρωματικών πιστοποιητικών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από τις αρχές ασφαλείας για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση της πιστοποίησης του προσωπικού την οποία προβλέπουν τα άρθρα 10 και 11 της οδηγίας 2004/49/ΕΚ και για να επιταχυνθεί η έκδοση των πιστοποιητικών ασφαλείας σύμφωνα με τα άρθρα αυτά.
- (20) Η απασχόληση μηχανοδηγών πιστοποιημένων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να άρει την υποχρέωση των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και των διαχειριστών υποδομής να διαθέτουν σύστημα παρακολούθησης και εσωτερικού ελέγχου της επάρκειας και της συμπεριφοράς των μηχανοδηγών τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 και το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 2004/49/ΕΚ, και θα πρέπει να αποτελεί μέρος του συστήματος αυτού. Το εναρμονισμένο συμπληρωματικό πιστοποιητικό δεν θα πρέπει να απαλλάσσει ούτε τη σιδηροδρομική επιχείρηση ούτε το διαχειριστή υποδομής από την ευθύνη τους για την ασφάλεια, και ιδίως για την εκπαίδευση του προσωπικού τους.
- (21) Ορισμένες εταιρείες παρέχουν υπηρεσίες μηχανοδηγού σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και διαχειριστές υποδομής. Στις περιπτώσεις αυτές, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και διαχειριστές υποδομής που προσλαμβάνουν το μηχανοδηγό είναι αρμόδιες για να εξασφαλίζουν ότι ο μηχανοδηγός έχει σχετική άδεια και πιστοποίηση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
- (22) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική συνέχεια της λειτουργίας των σιδηροδρομικών μεταφορών, οι μηχανοδηγοί που έκαναν ήδη αυτό το επάγγελμα πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να διατηρήσουν τις άδειες που έχουν λάβει για μεταβατικό χρονικό διάστημα.
- (23) Θα πρέπει να αποφευχθούν αδικαιολόγητες διοικητικές και οικονομικές επιβαρύνσεις κατά την αντικατάσταση των αδειών οδήγησης που είχαν εκδοθεί σε μηχανοδηγούς πριν από την εφαρμογή των συναφών διατάξεων της παρούσας οδηγίας, από εναρμονισμένα συμπληρωματικά πιστοποιητικά και άδειες που εκδίδονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διατηρηθούν, στο μέτρο του δυνατού, τυχόν ήδη χορηγηθείσες άδειες οδήγησης των μηχανοδηγών. Οι εκδίδοντες οργανισμοί θα πρέπει κατά την αντικατάσταση των αδειών να συνεκτιμούν τα προσόντα και την πείρα κάθε μηχανοδηγού ή ομάδας μηχανοδηγών. Οι εκδίδοντες οργανισμοί θα πρέπει να αποφασίζουν, με βάση τα προσόντα ή/και την πείρα, εάν ο μηχανοδηγός ή η ομάδα μηχανοδηγών πρέπει να υποβληθούν σε πρόσθετη εξέταση ή/και εκπαίδευση προτού τους χορηγηθούν οι νέες άδειες και εναρμονισμένα συμπληρωματικά πιστοποιητικά. Συνεπώς, οι εκδίδοντες οργανισμοί θα πρέπει να μπορούν να αποφασίσουν ότι τα προσόντα ή/και η προϋπηρεσία επαρκούν για την έκδοση των αναγκαίων αδειών και εναρμονισμένων συμπληρωματικών πιστοποιητικών και δεν χρειάζεται περαιτέρω εξέταση ή εκπαίδευση.
- (24) Θα πρέπει να αποφεύγονται αδικαιολόγητες διοικητικές και οικονομικές επιβαρύνσεις κατά την αλλαγή εργοδότη. Η σιδηροδρομική επιχείρηση που προσλαμβάνει τον οδηγό θα πρέπει να συνεκτιμά τα προσόντα που απέκτησε προηγουμένως και να μην τον υποβάλλει, στο μέτρο του δυνατού, σε νέα εξέταση ή εκπαίδευση.
- (25) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να δημιουργήσει δικαιώματα αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών οδήγησης τις οποίες έχουν αποκτήσει οι μηχανοδηγοί πριν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, με την επιφύλαξη του γενικού συστήματος αμοιβαίας αναγνώρισης βάσει της οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων⁽¹⁾, το οποίο εξακολουθεί να ισχύει έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου.
- (26) Τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽²⁾.
- (27) Ενδείκνυται ιδίως να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να καθορίσει τους αναγκαίους όρους και κριτήρια για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά είναι γενικής εμβελείας και αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας ή τη συμπλήρωσή της, με την προϋπόθεση νέων μη ουσιωδών στοιχείων, πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 5α της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

(1) ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2006/100/ΕΚ (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 141).

(2) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23. Απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2006/512/ΕΚ (ΕΕ L 200 της 22.7.2006, σ. 11).

- (28) Όταν, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης, δεν μπορούν να τηρηθούν οι συνήθειες προθεσμίες στο πλαίσιο της κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εφαρμόσει τη διαδικασία επείγοντος του άρθρου 5α παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ για τη θέσπιση κοινοτικών κριτηρίων όσον αφορά την επιλογή εξεταστών και τις εξετάσεις κατά την παρούσα οδηγία και για την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας κατά τα προβλεπόμενα από αυτήν.
- (29) Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το σημείο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽¹⁾, ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να καταρτίζουν, προς ίδια χρήση και προς όφελος της Κοινότητας, τους δικούς τους πίνακες, οι οποίοι αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, και να τους δημοσιοποιούν.
- (30) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ελέγχουν τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία και να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα σε περίπτωση παραβίασης της εκ μέρους του οδηγού.
- (31) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλλουν κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων των εθνικών διατάξεων εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (32) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η θέσπιση κοινού ρυθμιστικού πλαισίου για την πιστοποίηση των μηχανοδηγών μηχανών έλξης και συρμών για τη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, και συνεπώς, ως εκ της κλίμακος και των αποτελεσμάτων της παρούσας οδηγίας, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Κοινότητας, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (33) Μπορεί να κριθεί σκόπιμο, για λόγους κόστους-αποτελεσματικότητας, να εξαιρεθούν για περιορισμένο χρονικό διάστημα από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας που αφορούν τις υποχρεωτικές άδειες και τα εναρμονισμένα συμπληρωματικά πιστοποιητικά, οι μηχανοδηγοί που εργάζονται αποκλειστικά στο έδαφος ενός κράτους μέλους. Οι όροι που διέπουν τις εξαιρέσεις θα πρέπει να ορισθούν σαφώς.
- (34) Τα κράτη μέλη που δεν έχουν σιδηροδρομικό σύστημα ούτε άμεση προοπτική να αποκτήσουν, θα επιβαρύνονταν με δυσανάλογες και περιττές υποχρεώσεις αν ήταν υποχρεωμένα να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο και να εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω κράτη θα πρέπει να εξαιρεθούν από την υποχρέωση μεταφοράς και εφαρμογής της παρούσας οδηγίας για όσο διάστημα δεν διαθέτουν σιδηροδρομικό σύστημα,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Σκοπός

Η παρούσα οδηγία καθορίζει τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες πιστοποίησης των μηχανοδηγών οι οποίοι οδηγούν μηχανές έλξης και συρμούς στο σιδηροδρομικό σύστημα της Κοινότητας. Η παρούσα οδηγία καθορίζει επίσης τα καθήκοντα που αναλαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, οι μηχανοδηγοί και οι υπόλοιποι ενδιαφερόμενοι φορείς του τομέα, ιδίως οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, οι διαχειριστές υποδομής και τα εκπαιδευτικά κέντρα.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους μηχανοδηγούς που οδηγούν μηχανές έλξης και συρμούς στο σιδηροδρομικό σύστημα της Κοινότητας, για λογαριασμό σιδηροδρομικής επιχείρησης η οποία χρειάζεται πιστοποιητικό ασφαλείας ή διαχειριστή υποδομής ο οποίος χρειάζεται έγκριση ασφαλείας.

2. Τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν, βάσει των εθνικών διατάξεων που αφορούν το λοιπό προσωπικό των εμπορευματικών συρμών, εμπορευματικούς συρμούς να διασχίζουν τα σύνορα ή να παρέχουν υπηρεσίες εσωτερικών μεταφορών στο έδαφός τους.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από τα μέτρα που θεσπίζουν για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τους μηχανοδηγούς που οδηγούν αποκλειστικώς:

- α) το μετρό, τα τραμ και άλλα ελαφρά σιδηροδρομικά συστήματα·
- β) τα δίκτυα τα οποία είναι λειτουργικώς χωριστά από τα υπόλοιπα σιδηροδρομικά συστήματα και προορίζονται μόνο για τη λειτουργία τοπικών, αστικών ή προαστιακών υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων·
- γ) τη σιδηροδρομική υποδομή που ανήκει σε ιδιώτες και χρησιμοποιείται αποκλειστικά από τον κύριο της υποδομής για τις δικές του μεταφορές φορτίου·
- δ) τα τμήματα σιδηροτροχιών επί των οποίων προσωρινά απαγορεύεται η κανονική κυκλοφορία, για λόγους συντήρησης, ανανέωσης ή αναβάθμισης του σιδηροδρομικού συστήματος.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «αρμόδια αρχή»: η αρχή ασφαλείας του άρθρου 16 της οδηγίας 2004/49/ΕΚ·

⁽¹⁾ EE C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

- β) «μηχανοδηγός»: το άτομο που είναι ικανό και εξουσιοδοτημένο να οδηγεί συρμούς, συμπεριλαμβανομένων των μηχανών έλξης, των μηχανών ελιγμών, των συρμών εργασιών, των σιδηροδρομικών οχημάτων συντήρησης ή των συρμών σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών ή εμπορευμάτων με τρόπο αυτόνομο, υπεύθυνο και ασφαλή·
- γ) «λοιπά μέλη του προσωπικού που εκτελούν καθήκοντα κρίσιμα για την ασφάλεια»: το προσωπικό επί της αμαξοστοιχίας, εκτός των μηχανοδηγών, το οποίο συμβάλλει στη διασφάλιση της ασφάλειας του συρμού, των επιβατών και των μεταφερομένων αγαθών·
- δ) «σιδηροδρομικό σύστημα»: το σύστημα που απαρτίζεται από σιδηροδρομικές υποδομές και περιλαμβάνει γραμμές και σταθερές εγκαταστάσεις του συστήματος σιδηροτροχιών συν το τροχαίο υλικό κάθε κατηγορίας και προελεύσεως που κυκλοφορεί επί της υποδομής αυτής, όπως ορίζεται με τις οδηγίες 96/48/ΕΚ και 2001/16/ΕΚ·
- ε) «διαχειριστής υποδομής»: κάθε οργανισμός ή επιχείρηση που ευθύνονται ιδίως για την εγκατάσταση ή τη συντήρηση σιδηροδρομικής υποδομής, ή μέρους αυτής, όπως ορίζεται με το άρθρο 3 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ και, ενδεχομένως, για τη διαχείριση των συστημάτων ελέγχου και ασφαλείας των υποδομών. Τα καθήκοντα του διαχειριστή υποδομής σε ένα δίκτυο ή σε τμήμα δικτύου είναι δυνατό να ανατίθενται σε διαφορετικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις·
- στ) «σιδηροδρομική επιχείρηση»: κάθε σιδηροδρομική επιχείρηση, όπως ορίζεται στην οδηγία 2001/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής (1), και κάθε άλλη δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση, η δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς εμπορευμάτων ή/και επιβατών, βάσει της αρχής ότι η επιχείρηση πρέπει να εξασφαλίζει την έλξη. Ο όρος συμπεριλαμβάνει επίσης τις επιχειρήσεις που παρέχουν μόνον την έλξη·
- ζ) «τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας» ή «ΤΠΔ»: οι προδιαγραφές οι οποίες αφορούν κάθε υποσύστημα ή μέρος υποσυστήματος έτσι ώστε να πληρούνται οι ουσιαστικές αιτήσεις και να εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών σιδηροδρομικών συστημάτων, τόσο υψηλής ταχύτητας όσο και συμβατικών, όπως ορίζονται με τις οδηγίες 96/48/ΕΚ και 2001/16/ΕΚ·
- η) «Οργανισμός»: ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2), της 29ης Απριλίου 2004·
- θ) «πιστοποιητικό ασφαλείας»: το πιστοποιητικό που χορηγείται σε σιδηροδρομική επιχείρηση από αρμόδια αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 2004/49/ΕΚ·
- ι) «πιστοποιητικό»: το εναρμονισμένο συμπληρωματικό πιστοποιητικό το οποίο περιέχει ένδειξη της υποδομής επί της οποίας ο κάτοχος είναι εξουσιοδοτημένος να οδηγεί και το τροχαίο υλικό το οποίο είναι εξουσιοδοτημένος να οδηγεί·

- ια) «έγκριση ασφαλείας»: η άδεια που χορηγείται σε διαχειριστή υποδομής από αρμόδια αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2004/49/ΕΚ·
- ιβ) «εκπαιδευτικό κέντρο»: οντότητα η οποία είναι διαπιστευμένη ή αναγνωρισμένη από την αρμόδια αρχή και παρέχει εκπαίδευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 4

Κοινοτικό υπόδειγμα πιστοποίησης

- Κάθε μηχανοδηγός οφείλει να διαθέτει την ικανότητα και τα προσόντα που απαιτούνται για την οδήγηση συρμών και να έχει τα εξής έγγραφα:
 - άδεια η οποία αποδεικνύει ότι ο μηχανοδηγός πληροί τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις όσον αφορά τις ιατρικές απαιτήσεις, τη βασική εκπαίδευση και τα γενικά επαγγελματικά προσόντα. Στην άδεια αναγράφονται τα στοιχεία του μηχανοδηγού, η αρχή έκδοσης και η διάρκεια ισχύος της. Η άδεια πληροί τις προδιαγραφές του παραρτήματος Ι, έως ότου εγκριθεί το κοινοτικό υπόδειγμα πιστοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 4·
 - ένα ή περισσότερα πιστοποιητικά στα οποία αναγράφονται οι υποδομές επί των οποίων επιτρέπεται στον κάτοχο του πιστοποιητικού να οδηγεί, και το τροχαίο υλικό που επιτρέπεται να οδηγεί. Κάθε πιστοποιητικό πληροί τις προδιαγραφές του παραρτήματος Ι.
- Ωστόσο, η απαίτηση κατοχής πιστοποιητικού για συγκεκριμένο μέρος της υποδομής δεν ισχύει στις κατωτέρω εξαιρετικές περιπτώσεις εάν ένας άλλος μηχανοδηγός, που διαθέτει έγκυρο απαιτούμενο πιστοποιητικό για τη συγκεκριμένη υποδομή βρίσκεται δίπλα στο μηχανοδηγό κατά την οδήγηση:
 - όταν, λόγω διατάραξης της σιδηροδρομικής υπηρεσίας, απαιτείται εκτροπή των οδηγούμενων συρμών ή συντήρηση των γραμμών, την οποία έχει ορίσει ο διαχειριστής υποδομής·
 - για εξαιρετικές και έκτακτες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν συρμούς ιστορικής αξίας·
 - για εξαιρετικές και έκτακτες υπηρεσίες εμπορευμάτων, εφόσον συμφωνεί ο διαχειριστής υποδομής·
 - για την παράδοση ή επίδειξη νέου συρμού ή μηχανής έλξης·
 - για τους σκοπούς της εκπαίδευσης και εξέτασης μηχανοδηγών.

(1) ΕΕ L 75 της 15.3.2001, σ. 29. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2004/49/ΕΚ.

(2) ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 1. Διορθωμένη έκδοση στην ΕΕ L 220 της 21.6.2004, σ. 3.

Η χρήση της δυνατότητας αυτής αποφασίζεται από τη σιδηροδρομική επιχείρηση και δεν είναι δυνατόν να επιβάλλεται ούτε από τον οικείο διαχειριστή υποδομής ούτε από την αρμόδια αρχή.

Όταν κατά τα ανωτέρω χρησιμοποιείται πρόσθετος μηχανοδηγός, ο διαχειριστής υποδομής ενημερώνεται εκ των προτέρων.

3. Το πιστοποιητικό επιτρέπει την οδήγηση για μια ή περισσότερες από τις κάτωθι κατηγορίες:

α) κατηγορία Α: μηχανές ελιγμών, συρμοί εργασιών, σιδηροδρομικά οχήματα συντήρησης και όλες οι άλλες μηχανές έλξης εφόσον χρησιμοποιούνται για ελιγμούς·

β) κατηγορία Β: μεταφορά επιβατών ή/και εμπορευμάτων.

Το πιστοποιητικό μπορεί να περιλαμβάνει άδεια για όλες τις κατηγορίες, οι οποίες αφορούν όλους τους κωδικούς σύμφωνα με την παράγραφο 4.

4. Έως τις 4 Δεκεμβρίου 2008, η Επιτροπή θεσπίζει, βάσει σχεδίου που καταρτίζει ο Οργανισμός, κοινοτικό υπόδειγμα για την άδεια, το πιστοποιητικό και το επικυρωμένο αντίγραφο του πιστοποιητικού, και καθορίζει επίσης τα φυσικά χαρακτηριστικά τους, λαμβάνοντας υπόψη της μέτρα κατά της πλαστογράφησης. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 3.

Έως τις 4 Δεκεμβρίου 2008, η Επιτροπή θεσπίζει τα μέτρα που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, διά της συμπλήρωσής της, και αφορούν κοινοτικούς κωδικούς για τους διάφορους τύπους της κατηγορίας Α και Β κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 3, βάσει σύστασης του Οργανισμού.

Άρθρο 5

Μέτρα κατά της απάτης

Οι αρμόδιες αρχές και οι εκδίδοντες οργανισμοί μεριμνούν για να αποφεύγονται οι κίνδυνοι πλαστογράφησης των αδειών και των πιστοποιητικών και παραποίησης των μητρώων του άρθρου 22.

Άρθρο 6

Κυριότητα, γλώσσα και εκδίδοντες οργανισμοί

1. Η άδεια αποτελεί ιδιοκτησία του κατόχου και χορηγείται από την αρμόδια αρχή του άρθρου 3 στοιχείο α). Όταν αρμόδια αρχή ή υπάλληλος της εκδίδουν άδεια σε εθνική γλώσσα η οποία δεν είναι κοινοτική γλώσσα, συντάσσουν και διγλώση μορφή της άδειας χρησιμοποιώντας μία κοινοτική γλώσσα.

2. Το πιστοποιητικό εκδίδεται από τη σιδηροδρομική επιχείρηση ή το διαχειριστή υποδομής που απασχολεί αμέσως ή εμμέσως το μηχανοδηγό. Το πιστοποιητικό είναι ιδιοκτησία της εκδότριας επιχείρησης ή του διαχειριστή. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 της οδηγίας 2004/49/ΕΚ, οι μηχανοδηγοί δικαιούνται να λαμβάνουν

επικυρωμένο αντίγραφο. Όταν σιδηροδρομική επιχείρηση ή διαχειριστής υποδομής εκδίδουν πιστοποιητικό σε εθνική γλώσσα η οποία δεν είναι κοινοτική γλώσσα, συντάσσουν και διγλώση μορφή της άδειας η οποία περιλαμβάνει μία κοινοτική γλώσσα.

Άρθρο 7

Γεωγραφική ισχύς

1. Η άδεια ισχύει σε όλο το έδαφος της Κοινότητας.

2. Το πιστοποιητικό ισχύει μόνον για τις υποδομές και το τροχαίο υλικό που αναγράφει.

Άρθρο 8

Αναγνώριση εγγράφων πιστοποίησης μηχανοδηγών τρίτων χωρών

Τα έγγραφα πιστοποίησης μηχανοδηγών τρίτης χώρας οι οποίοι εργάζονται αποκλειστικά σε διασυνοριακά τμήματα του σιδηροδρομικού συστήματος ενός κράτους μέλους μπορούν να αναγνωρίζονται από αυτό το κράτος μέλος βάσει διμερών συμφωνιών με τη συγκεκριμένη τρίτη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΟΡΟΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Άρθρο 9

Στοιχειώδεις απαιτήσεις

1. Για να αποκτήσει άδεια, ο υποψήφιος οφείλει να πληροί τις στοιχειώδεις απαιτήσεις των άρθρων 10 και 11. Για να αποκτήσει πιστοποιητικό και για να διατηρήσει σε ισχύ το πιστοποιητικό αυτό, ο υποψήφιος πρέπει να διαθέτει άδεια και να πληροί τις στοιχειώδεις απαιτήσεις των άρθρων 12 και 13.

2. Ένα κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόσει αυστηρότερες απαιτήσεις στη χορήγηση αδειών στο έδαφός του. Ωστόσο, αναγνωρίζει τις άδειες που εκδίδονται από άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 7.

Τμήμα I

Άδεια

Άρθρο 10

Κατώτατη ηλικία

Τα κράτη μέλη καθορίζουν την κατώτατη ηλικία των υποψηφίων για τη χορήγηση άδειας, η οποία πρέπει να είναι τουλάχιστον τα 20 έτη. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν άδεια σε υποψηφίους από την ηλικία των 18 ετών, οπότε η ισχύς της άδειας αυτής περιορίζεται στο έδαφος του κράτους μέλους που τη χορηγεί.

Άρθρο 11

Βασικές απαιτήσεις

1. Ο υποψήφιος πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον εννεαετή (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) εκπαίδευση καθώς και βασική εκπαίδευση ισοδύναμη του επιπέδου 3, κατά την απόφαση 85/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 1985, για την αντιστοιχία των τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ⁽¹⁾.

2. Ο υποψήφιος πρέπει να αποδείξει τη σωματική του ικανότητα με ιατρική εξέταση που διενεργείται από ή υπό την εποπτεία γιατρού διαπιστευμένου ή αναγνωρισμένου –σύμφωνα με το άρθρο 20. Αυτό αποφασίζεται από το κράτος μέλος. Η εξέταση αφορά τουλάχιστον τα κριτήρια που αναγράφονται στο παράρτημα II σημεία 1.1, 1.2, 1.3 και 2.1.

3. Ο υποψήφιος πρέπει να αποδείξει την επαγγελματική ψυχολογική του ικανότητα με επιτυχή εξέταση που διενεργείται από ή υπό την εποπτεία ψυχολόγου ή γιατρού διαπιστευμένου ή αναγνωρισμένου σύμφωνα με το άρθρο 20. Αυτό αποφασίζεται από το κράτος μέλος. Η εξέταση αφορά τουλάχιστον τα κριτήρια του παραρτήματος II σημείο 2.2.

4. Ο υποψήφιος πρέπει να αποδεικνύει τα γενικά επαγγελματικά προσόντα του με εξέταση η οποία καλύπτει τουλάχιστον τα γενικά θέματα που σημειώνονται στο παράρτημα IV.

Τμήμα II

Πιστοποιητικό

Άρθρο 12

Γλωσσικές γνώσεις

Το κριτήριο των γλωσσικών γνώσεων κατά το παράρτημα VI πρέπει να πληρούται και να ελέγχεται για την υποδομή επί της οποίας ισχύει το πιστοποιητικό.

Άρθρο 13

Επαγγελματικά προσόντα

1. Ο υποψήφιος πρέπει να έχει εξετασθεί με επιτυχία στις επαγγελματικές του γνώσεις και επάρκεια που αφορούν το τροχαίο υλικό για το οποίο ζητείται πιστοποιητικό· η εξέταση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα γενικά θέματα που σημειώνονται στο παράρτημα V.

2. Ο υποψήφιος πρέπει να έχει εξεταστεί με επιτυχία στις επαγγελματικές του γνώσεις και επάρκεια που αφορούν τις υποδομές για τις οποίες ζητείται πιστοποιητικό. Η εξέταση αφορά τουλάχιστον τα γενικά θέματα που σημειώνονται στο παράρτημα VI. Ανάλογα με την περίπτωση, η εξέταση αφορά επίσης τις γλωσσικές γνώσεις σύμφωνα με το παράρτημα VI σημείο 8.

⁽¹⁾ ΕΕ L 199 της 31.7.1985, σ. 56.

3. Ο υποψήφιος εκπαιδεύεται από τη σιδηροδρομική επιχείρηση ή το διαχειριστή υποδομής όσον αφορά το οικείο σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας που προβλέπει η οδηγία 2004/49/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Άρθρο 14

Απόκτηση αδειάς

1. Η αρμόδια αρχή δημοσιεύει τη διαδικασία απόκτησης αδειάς.
2. Κάθε αίτηση αδειάς υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή από τον υποψήφιο μηχανοδηγό ή από οποιαδήποτε οντότητα εξ ονόματός του.
3. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή μπορούν να αφορούν τη χορήγηση νέας αδειάς, την προσαρμογή των στοιχείων της αδειάς στα πρόσφατα δεδομένα, την ανανέωση ή τη χορήγηση αντιγράφου.
4. Η αρμόδια αρχή εκδίδει την άδεια το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο ένα μήνα μετά την παραλαβή όλων των αναγκαίων εγγράφων.
5. Η άδεια έχει δεκαετή ισχύ, με την επιφύλαξη του άρθρου 16 παράγραφος 1.
6. Η άδεια χορηγείται σε ένα μόνο πρωτότυπο. Απαγορεύεται οιαδήποτε αναπαραγωγή της αδειάς, εκτός αν ζητηθεί αντίγραφο από την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 15

Απόκτηση πιστοποιητικού

Κάθε σιδηροδρομική επιχείρηση και διαχειριστής υποδομής καθορίζει τις οικείες διαδικασίες χορήγησης ή προσαρμογής στα πρόσφατα δεδομένα των πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, ως μέρος του οικείου συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας, καθώς και διαδικασία προσφυγής που δίνουν τη δυνατότητα στους μηχανοδηγούς να ζητούν αναθεώρηση απόφασης σχετικά με την έκδοση, την προσαρμογή στα πρόσφατα δεδομένα, την αναστολή ή την ανάκληση πιστοποιητικού.

Σε περίπτωση διαφωνίας, τα μέρη δύνανται να αναφερθούν στην αρμόδια αρχή ή σε κάθε ανεξάρτητο σώμα προσφυγών.

Οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής προσαρμόζουν το πιστοποιητικό στα πρόσφατα δεδομένα, χωρίς καθυστέρηση, όταν ο κάτοχος του πιστοποιητικού έχει λάβει πρόσθετες άδειες όσον αφορά το τροχαίο υλικό ή την υποδομή.

Άρθρο 16

Περιοδικοί έλεγχοι

1. Για να παραμείνει έγκυρη η άδεια, ο κάτοχός της υποβάλλεται σε περιοδικές εξετάσεις ή/και δοκιμασίες που αφορούν τις απαιτήσεις του άρθρου 11 παράγραφοι 2 και 3. Όσον αφορά τις ιατρικές απαιτήσεις, πρέπει να τηρείται η κατώτατη συχνότητα βάσει του παραρτήματος II σημείο 3.1. Οι ιατρικές εξετάσεις διενεργούνται από γιατρούς διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους σύμφωνα με το άρθρο 20, ή υπό την εποπτεία τους. Όσον αφορά τις γενικές επαγγελματικές γνώσεις, εφαρμόζεται το άρθρο 23 παράγραφος 8.

Όταν ανανεώνει την άδεια, η αρμόδια αρχή ελέγχει στο μητρώο του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο α), αν ο μηχανοδηγός πληροί τις απαιτήσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

2. Προκειμένου να διατηρήσει το πιστοποιητικό την ισχύ του, ο κάτοχος υποβάλλεται σε περιοδικές εξετάσεις ή/και δοκιμασίες που αφορούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 12 και 13. Η συχνότητα των εν λόγω εξετάσεων/δοκιμασιών καθορίζεται από τη σιδηροδρομική επιχείρηση ή το διαχειριστή υποδομής που απασχολεί αμέσως ή εμμέσως το μηχανοδηγό, σύμφωνα με το οικείο σύστημα διαχείρισης ασφαλείας, και τηρεί τις κατώτατες συχνότητες που καθορίζονται με το παράρτημα VII.

Για καθέναν από τους ελέγχους αυτούς, ο εκδίδων οργανισμός βεβαιώνει, με μνεία επί του πιστοποιητικού και στο μητρώο του άρθρου 22 παράγραφος 2 στοιχείο α), ότι ο μηχανοδηγός πληροί τις απαιτήσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

3. Σε περίπτωση μη προσέλευσης σε περιοδικό έλεγχο ή σε περίπτωση αρνητικού αποτελέσματος, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 18.

Άρθρο 17

Παύση εργασίας

Όταν μηχανοδηγός παύσει να εργάζεται σε σιδηροδρομική επιχείρηση ή διαχειριστή υποδομής, ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την αρμόδια αρχή.

Η άδεια διατηρεί την ισχύ της εφόσον τηρούνται οι όροι του άρθρου 16 παράγραφος 1.

Το πιστοποιητικό καθίσταται άκυρο όταν ο κάτοχος παύει να εργάζεται ως μηχανοδηγός. Ωστόσο, ο κάτοχος λαμβάνει επικυρωμένο αντίγραφο του πιστοποιητικού και όλων των εγγράφων που αποδεικνύουν την κατάρτισή του, τα επαγγελματικά του προσόντα, την εμπειρία του και την επαγγελματική του επάρκεια. Όταν εκδίδει πιστοποιητικό σε μηχανοδηγό, η σιδηροδρομική επιχείρηση ή ο διαχειριστής υποδομής λαμβάνει υπόψη όλα αυτά τα έγγραφα.

Άρθρο 18

Παρακολούθηση μηχανοδηγών από τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και τους διαχειριστές υποδομής

1. Οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής εξασφαλίζουν και ελέγχουν ότι οι άδειες και τα πιστοποιητικά των μηχανοδηγών που απασχολούν αμέσως ή εμμέσως είναι έγκυρα.

Οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής καθιερώνουν σύστημα παρακολούθησης των μηχανοδηγών τους. Εάν τα αποτελέσματα της παρακολούθησης αυτής θέτουν σε αμφισβήτηση την επαγγελματική επάρκεια μηχανοδηγού, καθώς και τη συνέχιση της ισχύος της άδειας ή του πιστοποιητικού του, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής λαμβάνουν αμέσως τα απαιτούμενα μέτρα.

2. Εάν μηχανοδηγός κρίνει ότι η κατάσταση της υγείας του επηρεάζει την ικανότητά του για την εκτέλεση της εργασίας του, ενημερώνει αμέσως τη σιδηροδρομική επιχείρηση ή το διαχειριστή υποδομής, κατά περίπτωση.

Μόλις η σιδηροδρομική επιχείρηση ή ο διαχειριστής υποδομής αντιληφθεί ή ενημερωθεί από γιατρό ότι η κατάσταση της υγείας του μηχανοδηγού έχει υποβαθμισθεί τόσο ώστε να θέτει σε αμφισβήτηση την ικανότητά του να εκτελέσει την εργασία του, λαμβάνει αμέσως τα απαιτούμενα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης που περιγράφεται στο παράρτημα II σημείο 3.1 και, εφόσον απαιτείται, της αφαίρεσης του πιστοποιητικού καθώς και της ενημέρωσης του μητρώου του άρθρου 22 παράγραφος 2. Περαιτέρω, μεριμνά ώστε στη διάρκεια της υπηρεσίας τους οι μηχανοδηγοί να μην είναι ποτέ υπό την επήρεια οιασδήποτε ουσίας που είναι πιθανόν να επηρεάσει τη συγκέντρωσή, την προσοχή ή τη συμπεριφορά τους. Η αρμόδια αρχή ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση όταν η ανικανότητα προς εργασία υπερβαίνει το τρίμηνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 19

Καθήκοντα της αρμόδιας αρχής

1. Η αρμόδια αρχή εκτελεί με διαφάνεια και αμεροληψία τα εξής καθήκοντα:

- α) έκδοση και ανανέωση αδειών, και χορήγηση αντιγράφων, όπως προβλέπουν τα άρθρα 6 και 14·
- β) διεξαγωγή περιοδικών εξετάσεων ή/και δοκιμασιών όπως προβλέπει το άρθρο 16 παράγραφος 1·
- γ) αναστολή και ανάκληση αδειών και ειδοποίηση του εκδίδοντος οργανισμού για τις αιτιολογημένες αιτήσεις αναστολής πιστοποιητικών, όπως προβλέπει το άρθρο 29·
- δ) εφόσον έχει οριστεί για το σκοπό αυτό από το κράτος μέλος, αναγνώριση προσώπων ή οργανισμών, όπως προβλέπουν τα άρθρα 23 και 25·

- ε) δημοσίευση και προσαρμογή στα πρόσφατα δεδομένα του μητρώου διαπιστευμένων ή αναγνωρισμένων προσώπων και οργανισμών, όπως προβλέπει το άρθρο 20·
- στ) τήρηση και προσαρμογή στα πρόσφατα δεδομένα μητρώου αδειών όπως προβλέπουν το άρθρο 16 παράγραφος 1 και το άρθρο 22 παράγραφος 1·
- ζ) παρακολούθηση της διαδικασίας πιστοποίησης των μηχανοδηγών, όπως προβλέπει το άρθρο 26·
- η) διεξαγωγή επιθεωρήσεων, όπως προβλέπει το άρθρο 29·
- θ) καθορισμός εθνικών κριτηρίων για τους εξεταστές, όπως προβλέπει το άρθρο 25 παράγραφος 5.

Η αρμόδια αρχή ανταποκρίνεται ταχέως στις αιτήσεις πληροφοριών και ζητεί χωρίς καθυστέρηση τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες κατά την προετοιμασία των αδειών.

2. Η αρμόδια αρχή απαγορεύεται να μεταβιβάζει σε τρίτους τα καθήκοντα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία γ), ζ) και θ).

3. Τα καθήκοντα μεταβιβάζονται σε τρίτους κατά διαφανή και αμερόληπτο τρόπο, και δεν πρέπει να προκαλούν σύγκρουση συμφερόντων.

4. Όταν η αρμόδια αρχή μεταβιβάζει ή αναθέτει τα καθήκοντα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία α) ή β), σε σιδηροδρομική επιχείρηση, πρέπει να πληρούται τουλάχιστον ο ένας από τους εξής δύο όρους:

- α) η σιδηροδρομική επιχείρηση εκδίδει άδειες μόνο για τους δικούς της μηχανοδηγούς·
- β) η σιδηροδρομική επιχείρηση δεν έχει την αποκλειστικότητα, στο αντίστοιχο έδαφος, για κανένα από τα καθήκοντα που της έχουν μεταβιβασθεί ή ανατεθεί.

5. Όταν η αρμόδια αρχή μεταβιβάζει ή αναθέτει καθήκοντα, οι εντολοδόχοι ή οι συμβασιούχοι της πρέπει να τηρούν, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών, τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας που ισχύουν για τις αρμόδιες αρχές.

6. Όταν η αρμόδια αρχή μεταβιβάζει ή αναθέτει καθήκοντα, εφαρμόζει σύστημα ελέγχου του τρόπου εκτέλεσης των καθηκόντων αυτών και εξασφαλίζει ότι τηρούνται οι όροι των παραγράφων 2, 4 και 5.

Άρθρο 20

Διαπίστευση και αναγνώριση

1. Η διαπίστευση προσώπων ή οργανισμών δυνάμει της παρούσας οδηγίας γίνεται από οργανισμό διαπίστευσης που ορίζει το οικείο κράτος μέλος. Η διαδικασία διαπίστευσης βασίζεται σε κριτήρια ανεξαρτησίας, επάρκειας και αμεροληψίας, όπως τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα της σειράς EN 45 000, καθώς και στην

αξιολόγηση του φακέλου που υποβάλλει ο υποψήφιος με τον οποίο αποδεικνύονται δεόντως οι ικανότητές του στο συγκεκριμένο τομέα.

2. Εναλλακτικώς της διαπίστευσης κατά την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι τα πρόσωπα ή οι οργανισμοί που αναγνωρίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας αναγνωρίζονται από την αρμόδια αρχή ή από οργανισμό που ορίζει το οικείο κράτος μέλος. Η αναγνώριση βασίζεται σε κριτήρια ανεξαρτησίας, επάρκειας και αμεροληψίας· ωστόσο, αν η συγκεκριμένη ικανότητα είναι ιδιαίτερα σπάνια, επιτρέπεται εξαίρεση από τον κανόνα αυτό ύστερα από θετική γνωμοδότηση της Επιτροπής σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 2.

Το κριτήριο της ανεξαρτησίας δεν εφαρμόζεται στην εκπαίδευση που προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφοι 5 και 6.

3. Η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει τη δημοσίευση και την προσαρμογή στα πρόσφατα δεδομένα μητρώου των προσώπων και οργανισμών που έχει διαπιστεύσει ή αναγνωρίσει, δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 21

Αποφάσεις της αρμόδιας αρχής

1. Η αρμόδια αρχή αιτιολογεί τις αποφάσεις της.
2. Η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει διαδικασία διοικητικής προσφυγής που επιτρέπει στους εργοδότες και τους μηχανοδηγούς να ζητούν αναθεώρηση μιας απόφασης η οποία αφορά οιαδήποτε εφαρμογή δυνάμει της παρούσας οδηγίας.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν το δικαστικό έλεγχο των αποφάσεων της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 22

Μητρώα και ανταλλαγή δεδομένων

1. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται:
 - α) να τηρούν μητρώο όλων των αδειών που έχουν εκδοθεί, προσαρμοσθεί στα πρόσφατα δεδομένα, ανανεωθεί, τροποποιηθεί, λήξει, ανασταλεί, ανακληθεί ή δηλωθεί ότι έχουν απολεσθεί, κλαπεί ή καταστραφεί. Το μητρώο περιλαμβάνει τα δεδομένα κάθε αδειάς που προβλέπονται στο παράρτημα Ι σημείο 4, τα οποία μπορούν να ανευρεθούν με τη βοήθεια του εθνικού αριθμού που χορηγείται σε κάθε μηχανοδηγό. Το μητρώο προσαρμόζεται τακτικά στα πρόσφατα δεδομένα·
 - β) να παρέχουν, κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως, πληροφορίες για την κατάσταση των εν λόγω αδειών στις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών μελών, στον Οργανισμό ή σε κάθε εργοδότη μηχανοδηγών.

2. Κάθε σιδηροδρομική επιχείρηση και διαχειριστής υποδομής υποχρεούνται:

- α) να τηρούν μητρώο όλων των πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί, προσαρμοσθεί στα πρόσφατα δεδομένα, τροποποιηθεί, λήξει, ανασταλεί, ανακληθεί ή δηλωθεί ότι έχουν απολεσθεί, κλαπεί ή καταστραφεί, ή να μεριμνούν για την τήρηση του μητρώου. Το μητρώο περιλαμβάνει τα δεδομένα που προβλέπει το παράρτημα I σημείο 4, για κάθε πιστοποιητικό, καθώς και τα δεδομένα για τους περιοδικούς ελέγχους κατά το άρθρο 16. Το μητρώο προσαρμόζεται τακτικά στα πρόσφατα δεδομένα·
- β) να συνεργάζονται με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι για να ανταλλάσσουν πληροφορίες με την αρμόδια αρχή και να της παρέχουν πρόσβαση στα ζητούμενα δεδομένα·
- γ) να παρέχουν, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, πληροφορίες για το περιεχόμενο των πιστοποιητικών αυτών στις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών μελών, όταν αυτό απαιτείται λόγω των διασυνοριακών τους δραστηριοτήτων.

3. Οι μηχανοδηγοί έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τους αφορούν και είναι αποθηκευμένα στο μητρώο των αρμοδίων αρχών ή στο μητρώο των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων. Ύστερα από σχετικά αίτηση, λαμβάνουν αντίγραφο των εν λόγω δεδομένων.

4. Οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται με τον Οργανισμό για να εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των μητρώων των παραγράφων 1 και 2.

Προς το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή καθορίζει έως τις 4 Δεκεμβρίου 2008, βάσει σχεδίου που καταρτίζει ο Οργανισμός, τις βασικές παραμέτρους των μητρώων που πρέπει να τηρούνται, όπως είναι τα προς καταγραφή δεδομένα, η μορφή τους, καθώς και το πρωτόκολλο ανταλλαγής δεδομένων, τα δικαιώματα πρόσβασης, η διάρκεια της διατήρησης των δεδομένων, και οι διαδικασίες σε περίπτωση πτώχευσης. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιαστικών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 3.

5. Οι αρμόδιες αρχές, οι διαχειριστές υποδομής και οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις εξασφαλίζουν ότι τα μητρώα των παραγράφων 1 και 2 και οι τρόποι εκμετάλλευσης των μητρώων αυτών είναι σύμφωνοι προς την οδηγία 95/46/EK.

6. Ο Οργανισμός εξασφαλίζει ότι το σύστημα που εφαρμόζεται δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχεία α) και β), είναι σύμφωνο προς τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 23

Εκπαίδευση

1. Η εκπαίδευση των μηχανοδηγών περιλαμβάνει ένα μέρος το οποίο αφορά την άδεια και αντικατοπτρίζει τις γενικές επαγγελματικές γνώσεις όπως περιγράφονται στο παράρτημα IV, και ένα μέρος το οποίο αφορά το πιστοποιητικό, όπως περιγράφεται στα παραρτήματα V και VI.

2. Η εκπαιδευτική μέθοδος πληροί τα κριτήρια του παραρτήματος III.

3. Οι αναλυτικοί στόχοι της εκπαίδευσης καθορίζονται στο παράρτημα IV όσον αφορά την άδεια, και στα παραρτήματα V και VI όσον αφορά το πιστοποιητικό. Οι αναλυτικοί αυτοί στόχοι της εκπαίδευσης μπορούν να συμπληρώνονται:

- α) είτε με τις σχετικές ΤΠΔ που θεσπίζονται σύμφωνα με την οδηγία 96/48/EK ή την οδηγία 2001/16/EK. Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή εξασφαλίζει συνοχή μεταξύ των ΤΠΔ και των παραρτημάτων IV, V και VI·
- β) είτε με τα κριτήρια τα οποία προτείνει ο Οργανισμός βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 881/2004. Τα κριτήρια αυτά, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιαστικών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 3.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2004/49/EK, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υποψήφιοι μηχανοδηγοί να έχουν ισότιμη και αμερόληπτη πρόσβαση στην εκπαίδευση που απαιτείται για να εκπληρώσουν τους όρους απόκτησης της άδειας και του πιστοποιητικού.

5. Τα καθήκοντα εκπαίδευσης που αφορούν τις γενικές επαγγελματικές γνώσεις όπως προβλέπει το άρθρο 11 παράγραφος 4, τις γλωσσικές γνώσεις όπως προβλέπει το άρθρο 12 και τις επαγγελματικές γνώσεις σχετικά με το τροχαίο υλικό όπως προβλέπει το άρθρο 13 παράγραφος 1, εκτελούνται από πρόσωπα ή οργανισμούς διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους σύμφωνα με το άρθρο 20.

6. Τα καθήκοντα εκπαίδευσης που αφορούν τη γνώση της υποδομής όπως προβλέπει το άρθρο 13 παράγραφος 2, συμπεριλαμβανομένων των γνώσεων της διαδρομής και των κανόνων και των διαδικασιών λειτουργίας, εκτελούνται από πρόσωπα ή οργανισμούς διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους από το κράτος μέλος όπου βρίσκεται η υποδομή.

7. Όσον αφορά τις άδειες, το γενικό σύστημα αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων της οδηγίας 2005/36/EK εξακολουθεί να ισχύει για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων των μηχανοδηγών οι οποίοι είναι πολίτες κράτους μέλους και οι οποίοι έχουν αποκτήσει το πιστοποιητικό εκπαίδευσής τους σε τρίτη χώρα.

8. Πρέπει να συσταθεί διαδικασία επιμόρφωσης για να διατηρείται η επάρκεια του προσωπικού, σύμφωνα με το παράρτημα III σημείο 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 2004/49/EK.

Άρθρο 24

Έξοδα κατάρτισης

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην επωφεληθεί αδικαιολογήτως από την επένδυση στην οποία έχει προβεί σιδηροδρομική επιχείρηση ή διαχειριστής υποδομής για την κατάρτιση οδηγού άλλη σιδηροδρομική επιχείρηση ή άλλος διαχειριστής υποδομής, εφόσον ο εν λόγω οδηγός μεταπηδά εθελουσίως στην άλλη σιδηροδρομική επιχείρηση ή στον άλλο διαχειριστή υποδομής.

2. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης προσοχής στο πλαίσιο της έκθεσης του άρθρου 33, ιδίως όσον αφορά το στοιχείο στ).

Άρθρο 25

Εξετάσεις

1. Οι εξετάσεις και οι εξεταστές που προβλέπονται για τον έλεγχο των απαιτούμενων προσόντων καθορίζονται:

α) για το μέρος που αφορά την άδεια: από την αρμόδια αρχή, κατά τον καθορισμό της διαδικασίας απόκτησης άδειας κατ' άρθρο 14 παράγραφος 1·

β) για το μέρος που αφορά το πιστοποιητικό: από τη σιδηροδρομική επιχείρηση ή από το διαχειριστή υποδομής κατά τον καθορισμό της διαδικασίας απόκτησης πιστοποιητικού κατ' άρθρο 15.

2. Οι εξετάσεις της παραγράφου 1 επιτηρούνται από ικανούς εξεταστές, διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους σύμφωνα με το άρθρο 20. Οι εξετάσεις οργανώνονται έτσι ώστε να αποφεύγεται κάθε σύγκρουση συμφερόντων.

3. Η αξιολόγηση των γνώσεων για την υποδομή, συμπεριλαμβανομένων των γνώσεων για το δρομολόγιο και τους κανόνες λειτουργίας, πραγματοποιείται από πρόσωπα ή οργανισμούς διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους από το κράτος μέλος όπου βρίσκεται η υποδομή.

4. Οι εξετάσεις της παραγράφου 1 οργανώνονται έτσι ώστε να αποφεύγεται κάθε σύγκρουση συμφερόντων, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας ο εξεταστής να ανήκει στη σιδηροδρομική επιχείρηση ή το διαχειριστή υποδομής που εκδίδει το πιστοποιητικό.

5. Η επιλογή των εξεταστών και οι εξετάσεις μπορούν να υπόκεινται σε κοινοτικά κριτήρια τα οποία καθορίζονται βάσει σχεδίου που καταρτίζει ο Οργανισμός. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιωδών διατάξεων της παρούσας οδηγίας διά της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 3. Όταν συντρέχουν λόγοι κατεπείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή δύναται να εφαρμόζει τη διαδικασία επείγοντος στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 4.

Ελλείψει κοινοτικών κριτηρίων, οι αρμόδιες αρχές θεσπίζουν εθνικά κριτήρια.

6. Στο τέλος της εκπαίδευσης, πρέπει να προβλέπονται θεωρητικές και πρακτικές εξετάσεις. Η αξιολόγηση της ικανότητας οδήγησης πραγματοποιείται με δοκιμασίες οδήγησης στο δίκτυο. Προσομοιωτές μπορούν να χρησιμοποιούνται ως συμπλήρωμα για τον έλεγχο εφαρμογής των κανόνων λειτουργίας και των επιδόσεων του μηχανοδηγού σε ιδιαίτερα δυσχερείς καταστάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 26

Ποιοτικά πρότυπα

Οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι όλες οι δραστηριότητες που συνδέονται με την εκπαίδευση, την αξιολόγηση των δεξιοτήτων και

την προσαρμογή των αδειών και των πιστοποιητικών στα πρόσφατα δεδομένα παρακολουθούνται συνεχώς στο πλαίσιο συστήματος ποιοτικών προτύπων. Η παρούσα διάταξη δεν ισχύει για δραστηριότητες που καλύπτονται ήδη από συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας που εγκαθίστούν οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής σύμφωνα με την οδηγία 2004/49/EK.

Άρθρο 27

Ανεξάρτητη αξιολόγηση

1. Σε κάθε κράτος μέλος και τουλάχιστον ανά πενταετία, πραγματοποιείται ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών απόκτησης και αξιολόγησης των επαγγελματικών γνώσεων και της επάρκειας, καθώς και του συστήματος έκδοσης αδειών και πιστοποιητικών. Η παρούσα διάταξη δεν ισχύει για δραστηριότητες που καλύπτονται ήδη από συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας που εγκαθίστούν οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής σύμφωνα με την οδηγία 2004/49/EK. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από ειδικευμένα άτομα που δεν συμμετέχουν προσωπικά στις συγκεκριμένες δραστηριότητες.

2. Τα αποτελέσματα των ανεξάρτητων αυτών αξιολογήσεων τεκμηριώνονται δεόντως και κοινοποιούνται στις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για να αντιμετωπίζουν τις τυχόν ελλείψεις που διαπιστώνονται κατά την ανεξάρτητη αξιολόγηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 28

Έκθεση για το λοιπό προσωπικό

1. Σε έκθεση που υποβάλλεται έως τις 4 Ιουνίου 2009, και λαμβάνοντας υπόψη τις ΤΠΔ για τη διαχείριση και τον έλεγχο της κυκλοφορίας που καθορίστηκαν δυνάμει των οδηγιών 96/48/EK και 2001/16/EK, ο Οργανισμός προσδιορίζει τα προσόντα και τα καθήκοντα του λοιπού προσωπικού που εκτελεί καθήκοντα κρίσιμα για την ασφάλεια και του οποίου, συνεπώς, τα επαγγελματικά προσόντα συμβάλλουν στην ασφάλεια των σιδηροδρόμων και θα πρέπει να ρυθμίζονται σε κοινοτικό επίπεδο μέσω συστήματος αδειών ή/και πιστοποιητικών το οποίο μπορεί να είναι παρόμοιο με το σύστημα της παρούσας οδηγίας.

2. Βάσει της εν λόγω έκθεσης, η Επιτροπή, έως τις 4 Ιουνίου 2010, υποβάλλει έκθεση και, εφόσον ενδείκνυται, νομοθετική πρόταση για το σύστημα πιστοποίησης του λοιπού προσωπικού περί του οποίου η παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 29

Έλεγχοι από την αρμόδια αρχή

1. Η αρμόδια αρχή μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να λαμβάνει μέτρα για να ελέγξει, στους συρμούς που κυκλοφορούν στην περιοχή δικαιοδοσίας της, αν ο μηχανοδηγός διαθέτει τα έγγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Παρά τον έλεγχο κατά την παράγραφο 1, σε περίπτωση αμέλειας στον τόπο εργασίας, η αρμόδια αρχή μπορεί να ελέγξει εάν ο οικείος μηχανοδηγός πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 13.

3. Η αρμόδια αρχή μπορεί να διενεργεί έρευνες σχετικά με την τήρηση της παρούσας οδηγίας από τους μηχανοδηγούς, τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, τους διαχειριστές υποδομής, τους εξεταστές και τα εκπαιδευτικά κέντρα που εργάζονται στην περιοχή δικαιοδοσίας της.

4. Εάν η αρμόδια αρχή διαπιστώσει ότι μηχανοδηγός δεν πληροί πλέον μία ή περισσότερες από τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- α) Εφόσον πρόκειται για άδεια εκδοθείσα από την αρμόδια αρχή: η αρμόδια αρχή αναστέλλει αμέσως την άδεια. Η αναστολή είναι προσωρινή ή οριστική ανάλογα με το μέγεθος των προβλημάτων που δημιουργούνται για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει αμέσως τον ενδιαφερόμενο και τον εργοδότη του για την αιτιολογημένη απόφασή της, με την επιφύλαξη του δικαιώματος προσφυγής κατ' άρθρο 21. Η αρμόδια αρχή εξηγεί τη διαδικασία για την ανάκτηση της άδειας.
- β) Εφόσον πρόκειται για άδεια εκδοθείσα από αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους, η αρμόδια αρχή επικοινωνεί με αυτήν και της υποβάλλει αιτιολογημένο αίτημα είτε για τη διεξαγωγή περαιτέρω επιθεώρησης είτε για αναστολή της άδειας. Η αιτούσα αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή και τις λοιπές αρμόδιες αρχές για το αίτημά της. Η αρχή η οποία εξέδωσε τη συγκεκριμένη άδεια αναλαμβάνει να εξετάσει το αίτημα εντός τεσσάρων εβδομάδων και να κοινοποιήσει την απόφασή της στην άλλη αρχή. Η αρχή η οποία εξέδωσε την άδεια ενημερώνει επίσης την Επιτροπή και τις λοιπές αρμόδιες αρχές για την απόφασή της. Οιαδήποτε αρμόδια αρχή μπορεί να απαγορεύει στους μηχανοδηγούς να εργάζονται στην περιοχή δικαιοδοσίας της μέχρι να της κοινοποιηθεί η απόφασή της εκδούσας αρχής.
- γ) Εφόσον πρόκειται για πιστοποιητικό, η αρμόδια αρχή επικοινωνεί με τον εκδόντα οργανισμό και ζητεί είτε τη διενέργεια περαιτέρω επιθεώρησης είτε την αναστολή του πιστοποιητικού. Ο εκδούς οργανισμός λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και ενημερώνει την αρμόδια αρχή εντός τεσσάρων εβδομάδων. Η αρμόδια αρχή μπορεί να απαγορεύει στους μηχανοδηγούς να εργάζονται στην περιοχή δικαιοδοσίας της εν αναμονή της έκθεσης του εκδιδόντος οργανισμού, και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και τις λοιπές αρμόδιες αρχές.

Εν πάση περιπτώσει, εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι συγκεκριμένος μηχανοδηγός συνιστά σοβαρή απειλή για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, λαμβάνει αμέσως τα απαιτούμενα μέτρα, π.χ. ζητεί από το διαχειριστή υποδομής να σταματήσει το συρμό και απαγορεύει στο μηχανοδηγό να εργάζεται στην περιοχή δικαιοδοσίας της καθ' όσο διάστημα απαιτείται. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή και τις λοιπές αρμόδιες αρχές για κάθε τέτοια απόφαση.

Σε όλες τις περιπτώσεις, η αρμόδια αρχή ή ο οργανισμός που έχει οριστεί προς τούτο, αναπροσαρμόζει το μητρώο του άρθρου 22.

5. Εάν αρμόδια αρχή κρίνει ότι απόφαση που έλαβε αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους βάσει της παραγράφου 4 δεν πληροί τα σχετικά κριτήρια, προσφεύγει στην Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί εντός τριμήνου. Εφόσον απαιτείται, προτείνονται διορθωτικά μέτρα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Σε περίπτωση διαφωνίας ή διαφοράς, το θέμα παραπέμπεται στην επιτροπή του άρθρου 32 παράγραφος 1, και η Επιτροπή λαμβάνει τα τυχόν αναγκαία μέτρα σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 32 παράγραφος 2. Κράτος μέλος μπορεί να διατηρεί την απαγόρευση οδήγησης του μηχανοδηγού στο έδαφός του σύμφωνα με την παράγραφο 4, μέχρις ότου ληφθεί οριστική απόφαση σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Άρθρο 30

Κυρώσεις

Με την επιφύλαξη άλλων κυρώσεων ή διαδικασιών που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη καθορίζουν το καθεστώς των επιβλητέων κυρώσεων για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογήν της παρούσας οδηγίας, και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή το αργότερο την ημερομηνία που καθορίζει το άρθρο 36 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, και της κοινοποιούν οιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίησή τους το συντομότερο δυνατό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

Προσαρμογή των παραρτημάτων

1. Τα μέτρα που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών διατάξεων της παρούσας οδηγίας, με προσαρμογή των παραρτημάτων στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 3. Όταν συντρέχουν λόγοι κατεπείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή δύναται να εφαρμόζει τη διαδικασία επείγοντος στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 4.

2. Εφόσον οι προσαρμογές αφορούν την υγεία και τις συνθήκες ασφαλείας ή τα επαγγελματικά προσόντα, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι προηγείται διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους.

Άρθρο 32

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή του άρθρου 21 της οδηγίας 96/48/ΕΚ.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Η προθεσμία του άρθρου 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζεται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

4. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζεται το άρθρο 5α παράγραφοι 1, 2, 4 και 6, και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Άρθρο 33

Έκθεση

Ο Οργανισμός αξιολογεί την εξέλιξη της πιστοποίησης των μηχανοδηγών που πραγματοποιείται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Υποβάλλει στην Επιτροπή, το αργότερο τέσσερα έτη μετά τη θέσπιση των βασικών παραμέτρων των μητρώων κατά το άρθρο 22 παράγραφος 4, έκθεση με τις τυχόν βελτιώσεις που πρέπει να επέλθουν στο σύστημα όσον αφορά:

- α) τις διαδικασίες χορήγησης των αδειών και πιστοποιητικών·
- β) τη διαπίστευση των εκπαιδευτικών κέντρων και των εξεταστών·
- γ) το σύστημα ποιότητας που εφαρμόζουν οι αρμόδιες αρχές·
- δ) την αμοιβαία αναγνώριση των πιστοποιητικών·
- ε) την επάρκεια των απαιτήσεων κατάρτισης που προσδιορίζονται στα παραρτήματα IV, V, και VI σε σχέση με τη δομή της αγοράς και τις κατηγορίες του άρθρου 4 παράγραφος 2 στοιχείο α)·
- στ) τη διασύνδεση των μητρώων και την κινητικότητα στην αγορά εργασίας.

Πέραν τούτων, στην εν λόγω έκθεση ο Οργανισμός μπορεί, αν το κρίνει ενδεδειγμένο, να συστήσει μέτρα σχετικά με τη θεωρητική και πρακτική εξέταση των επαγγελματικών γνώσεων των υποψηφίων για το εναρμονισμένο πιστοποιητικό τροχαίου υλικού και συναφούς υποδομής.

Η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα με βάση τις συστάσεις αυτές και προτείνει, ενδεχομένως, τροποποιήσεις στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 34

Χρήση προγραμματισμένων καρτών

Ο Οργανισμός αξιολογεί έως τις 4 Δεκεμβρίου 2012 τη δυνατότητα χρήσης προγραμματισμένης κάρτας που συνδυάζει την άδεια και τα πιστοποιητικά που προβλέπονται στο άρθρο 4 και καταρτίζει σχετικώς ανάλυση κόστους/οφέλους.

Τα μέτρα που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιαστών στοιχείων της παρούσας οδηγίας και αφορούν τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των προγραμματισμένων αυτών καρτών θεσπίζονται βάσει σχεδίου που καταρτίζει ο Οργανισμός και σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 3.

Αν η εισαγωγή της χρήσης της προγραμματισμένης κάρτας δεν συνεπάγεται τροποποίηση της παρούσας οδηγίας ή των παραρτημάτων της, οι προδιαγραφές της προγραμματισμένης κάρτας θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 2.

Άρθρο 35

Συνεργασία

Τα κράτη μέλη αλληλοβοηθούνται στην υλοποίηση της παρούσας οδηγίας. Οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται κατά το στάδιο της υλοποίησης.

Ο Οργανισμός υποστηρίζει τη συνεργασία αυτή και οργανώνει τις απαραίτητες συναντήσεις με εκπρόσωπους των αρμοδίων αρχών.

Άρθρο 36

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία έως τις 4 Δεκεμβρίου 2009. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου, τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία. Η Επιτροπή πληροφορεί τα άλλα κράτη μέλη σχετικά.

3. Οι υποχρεώσεις μεταφοράς και εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν ισχύουν για την Κύπρο και τη Μάλτα, για όσο διάστημα δεν διαθέτουν στο έδαφός τους σιδηροδρομικό σύστημα.

Άρθρο 37

Προοδευτική έναρξη εφαρμογής και μεταβατικές περιόδους

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε εφαρμογή προοδευτικά, όπως προβλέπεται παρακάτω.

1. Η τήρηση των μητρώων του άρθρου 22 αρχίζει δύο έτη από τη θέσπιση των βασικών παραμέτρων των μητρώων, κατά το άρθρο 22 παράγραφος 4.
2. α) Εντός δύο ετών από τη θέσπιση των βασικών παραμέτρων των μητρώων, κατά το άρθρο 22 παράγραφος 4, εκδίδονται πιστοποιητικά ή άδειες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία σε μηχανοδηγούς που εργάζονται σε διασυνοριακά δρομολόγια, σε ενδομεταφορές ή μεταφορές εμπορευμάτων σε άλλο κράτος μέλος, ή που εργάζονται σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη, με την επιφύλαξη των διατάξεων του σημείου 3.

Από την ίδια ημερομηνία, όλοι οι μηχανοδηγοί που εκτελούν τα ανωτέρω καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που δεν διαθέτουν ακόμη άδεια ή πιστοποιητικό σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, πρέπει να συμμορφώνονται με τους τακτικούς ελέγχους που προβλέπει το άρθρο 16.

- β) Εντός δύο ετών από την έναρξη τήρησης των μητρώων κατά το σημείο 1, όλες οι νέες άδειες και πιστοποιητικά εκδίδονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη των διατάξεων του σημείου 3.
- γ) Εντός επτά ετών από την έναρξη τήρησης του μητρώου του σημείου 1, όλοι οι μηχανοδηγοί πρέπει να διαθέτουν άδειες και πιστοποιητικά σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Οι εκδίδουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη όλες τις επαγγελματικές δεξιότητες που έχει ήδη αποκτήσει κάθε μηχανοδηγός, ώστε η παρούσα απαίτηση να μη δημιουργεί περιττή διοικητική και οικονομική επιβάρυνση. Άδειες οδήγησης που έχουν ήδη χορηγηθεί στους μηχανοδηγούς πρέπει να κατοχυρώνονται, όσο είναι δυνατόν. Παρ' όλα αυτά, οι εκδίδουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν, για μεμονωμένους μηχανοδηγούς ή για ομάδες μηχανοδηγών, ότι απαιτούνται επιπλέον εξετάσεις ή/και εκπαίδευση για τη χορήγηση των αδειών ή/και των πιστοποιητικών βάσει της παρούσας οδηγίας.
3. Οι μηχανοδηγοί οι οποίοι εκτελούσαν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την εφαρμογή του σημείου 2 στοιχείο α) ή β), μπορούν να συνεχίσουν να ασκούν τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες βάσει των αδειών τους, χωρίς να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, επί επτά το πολύ έτη μετά την έναρξη τήρησης των μητρώων του σημείου 1.

Στην περίπτωση μαθητευομένων που έχουν αρχίσει εγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης ή εγκεκριμένο κύκλο κατάρτισης πριν από την εφαρμογή του σημείου 2 στοιχείο α) ή β), τα κράτη μέλη μπορούν να πιστοποιούν τους εν λόγω μηχανοδηγούς σύμφωνα με την κείμενη εθνική νομοθεσία.

Για τους μηχανοδηγούς και τους μαθητευόμενους που μνημονεύονται στην παρούσα παράγραφο, η αρμόδια αρχή ή αρχές μπορούν να χορηγούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, απαλλαγές από τις ιατρικές απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα II. Η ισχύς της άδειας που εκδίδεται με τέτοια εξαίρεση περιορίζεται στο έδαφος των οικείων κρατών μελών.

4. Οι αρμόδιες αρχές, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι διαχειριστές υποδομής διασφαλίζουν τη σταδιακή εφαρμογή τακτικών ελέγχων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16, στους μηχανοδηγούς που δεν διαθέτουν άδειες και πιστοποιητικά σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
5. Όταν το ζητήσει κράτος μέλος, η Επιτροπή ζητεί από τον Οργανισμό, σε διαβούλευση με το εν λόγω κράτος μέλος, να πραγματοποιήσει ανάλυση κόστους/οφέλους της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας οδηγίας στους μηχανοδηγούς που ασκούν τα καθήκοντά τους αποκλειστικά στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους. Η ανάλυση καλύπτει περίοδο δέκα ετών και υποβάλλεται στην Επιτροπή μέσα σε δύο έτη μετά την έναρξη τήρησης των μητρώων κατά το σημείο 1.

Εάν η ανάλυση κόστους/οφέλους καταδεικνύει ότι το κόστος της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας στους εν λόγω μηχανοδηγούς είναι μεγαλύτερο από το όφελος, η Επιτροπή, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 2, αποφασίζει εντός έξι μηνών από την υποβολή των πορισμάτων της ανάλυσης, ότι οι διατάξεις του σημείου 2 στοιχεία β) και γ) του παρόντος άρθρου δεν χρειάζεται να τεθούν σε ισχύ έναντι των εν λόγω μηχανοδηγών για χρονικό διάστημα μέχρι δέκα ετών στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Το αργότερο 24 μήνες πριν από τη λήξη της προσωρινής αυτής εξαίρεσης, η Επιτροπή, συνεκτιμώντας τις εξελίξεις στον τομέα των σιδηροδρόμων στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, μπορεί να ζητήσει, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 2, από τον Οργανισμό να πραγματοποιήσει νέα ανάλυση κόστους/οφέλους και να της την υποβάλει το αργότερο δώδεκα μήνες πριν από τη λήξη της προσωρινής εξαίρεσης. Η Επιτροπή αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του δευτέρου εδαφίου του παρόντος σημείου.

Άρθρο 38

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 39

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 23 Οκτωβρίου 2007.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. LOBO ANTUNES

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Τα υλικά χαρακτηριστικά της άδειας μηχανοδηγού τηρούν τα πρότυπα ISO 7810 και ISO 7816-1.

Η κάρτα είναι κατασκευασμένη από πολυανθρακικό πλαστικό.

Οι μέθοδοι ελέγχου των χαρακτηριστικών των αδειών που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της συμμόρφωσής τους με τα διεθνή πρότυπα τηρούν το πρότυπο ISO 10373.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Η εμπρόσθια όψη της άδειας περιλαμβάνει:

- α) τη μνεία «άδεια μηχανοδηγού» τυπωμένη με μεγάλα στοιχεία στην ή στις γλώσσες του κράτους μέλους που εκδίδει την άδεια·
- β) το όνομα του κράτους μέλους χορήγησης της άδειας·
- γ) το διακριτικό σήμα του κράτους μέλους που εκδίδει την άδεια, αποτελούμενο από τον κωδικό ISO 3166 της χώρας, τυπωμένο αρνητικά μέσα σε ένα κυανό ορθογώνιο και περιβαλλόμενο κυκλικά από δώδεκα κίτρινα αστέρια·
- δ) τις ειδικές πληροφορίες της χορηγούμενης άδειας, με την εξής σειρά:
 - i) επώνυμο του κατόχου,
 - ii) όνομα ή ονόματα του κατόχου,
 - iii) ημερομηνία και τόπο γέννησης του κατόχου,
 - iv) — ημερομηνία έκδοσης της άδειας,
— ημερομηνία λήξης ισχύος της άδειας,
— επωνυμία της εκδίδουσας αρχής,
— αριθμός αναφοράς που έχει δοθεί στον εργαζόμενο από τον εργοδότη (προαιρετικώς),
 - v) τον αριθμό της άδειας, που επιτρέπει την πρόσβαση στα δεδομένα του εθνικού μητρώου,
 - vi) φωτογραφία του κατόχου,
 - vii) υπογραφή του κατόχου,
 - viii) τόπο κατοικίας ή ταχυδρομική διεύθυνση (προαιρετικώς)·
- ε) τη μνεία «υπόδειγμα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» στην ή στις γλώσσες του κράτους μέλους που χορηγεί την άδεια και τη μνεία «άδεια μηχανοδηγού» στις υπόλοιπες γλώσσες της Κοινότητας, τυπωμένη σε κίτρινο χρώμα ώστε να αποτελεί το φόντο της άδειας·
- στ) χρώματα αναφοράς:
 - κυανό: Pantone Reflex blue,
 - κίτρινο: Pantone yellow·

- ζ) περαιτέρω πληροφορίες, ή ιατρικούς περιορισμούς χρήσης επιβεβλημένους από αρμόδια αρχή σύμφωνα με το παράρτημα III, υπό κωδικοποιημένη μορφή.

Οι κωδικοί αποφασίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 2, βάσει συστάσεως του Οργανισμού.

3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Το πιστοποιητικό περιέχει:

- α) το επώνυμο του κατόχου·
- β) το όνομα ή τα ονόματα του κατόχου·
- γ) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης του κατόχου·
- δ) — την ημερομηνία έκδοσης του πιστοποιητικού,
— την ημερομηνία λήξης ισχύος του πιστοποιητικού,
— την επωνυμία της εκδίδουσας αρχής,
— τον αριθμό αναφοράς που έχει δοθεί στον εργαζόμενο από τον εργοδότη (προαιρετικώς)·
- ε) τον αριθμό της άδειας, που επιτρέπει την πρόσβαση στα δεδομένα του εθνικού μητρώου·
- στ) φωτογραφία του κατόχου·
- ζ) την υπογραφή του κατόχου·
- η) τον τόπο μονίμου κατοικίας ή την ταχυδρομική διεύθυνση του κατόχου (προαιρετικώς)·
- θ) το όνομα και τη διεύθυνση της σιδηροδρομικής επιχείρησης ή του διαχειριστή υποδομής για λογαριασμό των οποίων επιτρέπεται να οδηγεί συρμούς ο οδηγός·
- ι) την κατηγορία για την οποία ο κάτοχος έχει άδεια να οδηγεί·
- ια) τον τύπο ή τους τύπους τροχαίου υλικού που επιτρέπεται να οδηγεί ο κάτοχος·
- ιβ) τις υποδομές επί των οποίων επιτρέπεται να οδηγεί ο κάτοχος·
- ιγ) τις τυχόν πρόσθετες ή περιοριστικές μνείες·
- ιδ) τις γλωσσικές γνώσεις.

4. ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΜΗΤΡΩΑ

- α) Δεδομένα σχετικά με την άδεια:

Όλα τα δεδομένα που αναγράφονται στην άδεια συν τα δεδομένα τα σχετικά με τις απαιτήσεις ελέγχου που εκτίθενται στα άρθρα 11 και 16.

- β) Δεδομένα σχετικά με το πιστοποιητικό

Όλα τα δεδομένα που αναγράφονται στο πιστοποιητικό συν τα δεδομένα τα σχετικά με τις απαιτήσεις ελέγχου που εκτίθενται στα άρθρα 12, 13 και 16.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

1. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

1.1. Οι μηχανοδηγοί δεν πρέπει να πάσχουν από πάθηση ή να υποβάλλονται σε θεραπευτική ή φαρμακευτική αγωγή ούτε να λαμβάνουν φάρμακα ή ουσίες ικανές να προκαλέσουν:

- αιφνίδια απώλεια συνείδησης,
- μείωση της προσοχής ή της συγκέντρωσης,
- αιφνίδια ανικανότητα,
- απώλεια της ισορροπίας ή του συντονισμού,
- σημαντικό περιορισμό κινητικότητας.

1.2. Όραση

Πρέπει να πληρούνται οι κάτωθι απαιτήσεις για την όραση:

- οξύτητα όρασης σε απόσταση, υποβοηθούμενη ή μη: 1,0· ελάχιστη 0,5 για τον πλέον ασθενή οφθαλμό,
- μέγιστοι διορθωτικοί φακοί: υπερμετρωπία +5/μυωπία – 8. Επιτρέπονται παρεκκλίσεις σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά τη γνωμάτευση ειδικού, κατόπιν της οποίας ο ιατρός αποφασίζει,
- όραση κοντινής και ενδιάμεσης απόστασης: επαρκής, υποβοηθούμενη ή μη,
- επιτρέπονται οι φακοί επαφής και τα γυαλιά εφόσον ελέγχονται τακτικά από ειδικό,
- φυσιολογική αντίληψη των χρωμάτων: χρήση αναγνωρισμένου τεστ, όπως το Ishihara, συμπληρωμένου από άλλο αναγνωρισμένο τεστ εφόσον απαιτείται,
- οπτικό πεδίο: πλήρες,
- όραση και για τους δύο οφθαλμούς: αποτελεσματική· δεν απαιτείται αν το άτομο έχει κατάλληλη προσαρμογή και επαρκή πείρα αντιστάθμισης. Μόνο στην περίπτωση απώλειας της διοφθαλμικής όρασης μετά την έναρξη της απασχόλησής του,
- διοφθαλμική όραση: αποτελεσματική,
- αναγνώριση των έγχρωμων σημάτων: η δοκιμή θα βασίζεται στην αναγνώριση απλών χρωμάτων και όχι σε σχετικές διαφορές,
- ευαισθησία στις αντιθέσεις: επαρκής,
- έλλειψη σταδιακά επιδεινούμενης ασθένειας των οφθαλμών,
- τα οφθαλμικά εμφυτεύματα, οι κερατοτομές και οι κερατεκτομές επιτρέπονται μόνον εφόσον παρακολουθούνται σε ετήσια βάση ή με περιοδικότητα που έχει επιβάλει ο ιατρός,
- ικανότητα αντοχής στο θάμβος,
- δεν επιτρέπονται οι έγχρωμοι φακοί επαφής και οι φωτοχρωματικοί φακοί, επιτρέπονται όμως οι φακοί με υπεριώδη ηθμό.

1.3. Απαιτήσεις για την ακοή και την ομιλία

Επαρκής ακοή επιβεβαιωμένη με ακουόγραμμα, ήτοι:

- επαρκής ακοή για τη διεξαγωγή τηλεφωνικής συνδιάλεξης και για την ικανότητα αντίληψης των ακουστικών σημάτων συναγεμού και των ραδιοφωνικών μηνυμάτων.

Οι κάτωθι τιμές πρέπει να εκλαμβάνονται ως ενδεικτικές:

- η μείωση της ακοής δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 40 dB σε 500 και 1 000 Hz,
- η μείωση της ακοής δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 45 dB σε 2 000 Hz για το αυτί που έχει τη χειρότερη εναέρια αγωγιμότητα του ήχου,
- να μην υπάρχει ανωμαλία του αιθουσαίου συστήματος,
- να μην υπάρχει χρόνια διαταραχή της ομιλίας (δεδομένης της ανάγκης ανταλλαγής ηχηρών και σαφών μηνυμάτων),
- επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις η χρήση ακουστικών βαρηκοΐας.

1.4. Εγκυμοσύνη

Σε περίπτωση χαμηλής ανοχής ή παθολογικής κατάστασης, η εγκυμοσύνη θεωρείται προσωρινή αιτία αποκλεισμού για τις μηχανοδηγούς. Οι νομικές διατάξεις προστασίας των εγκύων μηχανοδηγών πρέπει να εφαρμόζονται.

2. ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

2.1. Ιατρικές εξετάσεις

- γενική ιατρική εξέταση,
- εξετάσεις των αισθήσεων (όραση, ακοή, αντίληψη των χρωμάτων),
- αιματολογική ή ουρολογική ανάλυση, για την ανίχνευση μεταξύ άλλων του σακχαρώδους διαβήτη, στο βαθμό που είναι απαραίτητες για την εκτίμηση της σωματικής ικανότητας του υποψήφιου,
- ηλεκτροκαρδιογράφημα αναπαύσεως,
- δοκιμές για την ανίχνευση ψυχοτρόπων ουσιών, όπως παράνομων ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων φαρμάκων, και της κατάχρησης οινόπνευματος, περιστάσεων που θίγουν την καταλληλότητα προς εργασία,
- γνωστικές εξετάσεις: προσοχή και συγκέντρωση, μνήμη, αντίληψη, συλλογιστική ικανότητα,
- επικοινωνία,
- ψυχοκινητικές εξετάσεις: χρόνος απόκρισης, συντονισμός των χεριών.

2.2. Ψυχολογικές εξετάσεις για την επαγγελματική καταλληλότητα

Σκοπός των ψυχολογικών εξετάσεων για την επαγγελματική καταλληλότητα είναι να βοηθήσουν στην πρόσληψη και στη διαχείριση του προσωπικού. Στον καθορισμό του περιεχομένου της ψυχολογικής αξιολόγησης, η εξέταση πρέπει να κρίνει ότι ο υποψήφιος μηχανοδηγός δεν πάσχει από διαπιστωμένα επαγγελματοψυχολογικά προβλήματα, ιδίως στις λειτουργικές του ικανότητες ή σε οποιονδήποτε συναφή παράγοντα προσωπικότητας, ικανά να παρακωλύσουν την ασφαλή άσκηση των καθηκόντων του.

3. ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ

3.1. Συχνότητα

Ιατρικές εξετάσεις (σωματική κατάσταση) γίνονται τουλάχιστον κάθε τρία έτη έως την ηλικία των 55 ετών, ακολούθως δε κάθε έτος.

Ο αναγνωρισμένος ή διαπιστευμένος δυνάμει του άρθρου 20 ιατρός ορίζει μεγαλύτερη συχνότητα εξέτασης εφόσον το απαιτεί η κατάσταση υγείας του μέλους του προσωπικού.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 παράγραφος 1, διενεργείται κατάλληλη ιατρική εξέταση όποτε υπάρχουν λόγοι αμφιβολίας για το κατά πόσον ο κάτοχος άδειας ή πιστοποιητικού έχει παύσει να πληροί τις οριζόμενες στο παράρτημα II σημείο 1 ιατρικές απαιτήσεις.

Η σωματική ικανότητα ελέγχεται τακτικά και ύστερα από κάθε εργατικό ατύχημα και κάθε χρονικό διάστημα διακοπής της εργασίας ύστερα από ατύχημα με θύματα. Ο διαπιστευμένος ή αναγνωρισμένος δυνάμει του άρθρου 20 ιατρός μπορεί να αποφασίσει τη διενέργεια κατάλληλης συμπληρωματικής ιατρικής εξέτασης, ιδίως μετά αναρρωτική άδεια τουλάχιστον τριάντα ημερών. Ο εργοδότης πρέπει να ζητήσει από τον διαπιστευμένο ή αναγνωρισμένο δυνάμει του άρθρου 20 ιατρό να ελέγξει τη σωματική ικανότητα του μηχανοδηγού εφόσον υποχρεώθηκε να τον αποσύρει από την υπηρεσία για λόγους ασφαλείας.

3.2. Ελάχιστο περιεχόμενο της περιοδικής ιατρικής εξέτασης

Εφόσον ο μηχανοδηγός πληροί τα απαιτούμενα κριτήρια της εξέτασης που πραγματοποιείται πριν από την πρόσληψή του, οι περιοδικές εξετάσεις περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

- γενική ιατρική εξέταση,
- εξέταση των αισθήσεων (όραση, ακοή, αντίληψη των χρωμάτων),
- αιματολογική ή ουρολογική εξέταση για τον εντοπισμό σακχαρώδους διαβήτη και άλλων καταστάσεων που έδειξε η κλινική εξέταση,
- δοκιμές για ναρκωτικά όταν το καθιστά ενδεδειγμένο η κλινική εξέταση.

Για τους άνω των 40 ετών μηχανοδηγούς, απαιτείται επίσης ηλεκτροκαρδιογράφημα αναπαύσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Χρειάζεται ορθή κατανομή μεταξύ της θεωρητικής εκπαίδευσης (διδασκαλία σε αίθουσα και επιδείξεις) και της πρακτικής εκπαίδευσης (πείρα εργασίας, οδήγηση με εποπτεία και οδήγηση χωρίς εποπτεία σε σιδηροτροχιές που είναι κλειστές στην κυκλοφορία για εκπαιδευτικούς λόγους).

Η εκπαίδευση με υπολογιστή είναι αποδεκτή για την ατομική εκμάθηση των κανόνων εκμετάλλευσης, των καταστάσεων σηματοδότησης κ.λπ.

Η χρήση προσομοιωτών, παρόλο που δεν είναι υποχρεωτική, μπορεί να αποβεί χρήσιμη στην αποτελεσματική εκπαίδευση των μηχανοδηγών· χρησιμοποιούνται ιδίως για την εξάσκηση σε ασυνήθεις καταστάσεις εργασίας ή για κανονισμούς που εφαρμόζονται σπάνια. Οι προσομοιωτές διαθέτουν ιδιαίτερο πλεονέκτημα λόγω της ικανότητάς τους να παρέχουν μάθηση μέσω της πρακτικής εξάσκησης για καταστάσεις για τις οποίες δεν είναι δυνατή η εξάσκηση σε πραγματικές συνθήκες. Κατ' αρχήν, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται προσομοιωτές τελευταίας γενιάς.

Όσον αφορά την απόκτηση γνώσεων για τις διαδρομές, πρέπει να προτιμάται η συνοδεία του υποψήφιου μηχανοδηγού από άλλο μηχανοδηγό επί ένα κατάλληλο αριθμό διαδρομών κατά μήκος του δρομολογίου, ημέρα και νύκτα. Οι μαγνητοσκοπήσεις των διαδρομών, όπως αυτές φαίνονται στο θάλαμο οδήγησης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν, μεταξύ άλλων μεθόδων, ως συμπλήρωμα εκπαίδευσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ

Στο πλαίσιο της γενικής κατάρτισης επιδιώκονται οι κάτωθι στόχοι:

- απόκτηση της γνώσης και της πρακτικής των σιδηροδρομικών τεχνολογιών, περιλαμβανομένων των αρχών της ασφάλειας και της φιλοσοφίας που διαπνέει τους κανόνες εκμετάλλευσης,
- απόκτηση γνώσεων και πρακτικής των κινδύνων που συνδέονται με τη σιδηροδρομική εκμετάλλευση και των διάφορων μέσων που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπισή τους,
- απόκτηση γνώσεων και πρακτικής που αφορούν τις αρχές που καθοδηγούν έναν ή περισσότερους τρόπους εκμετάλλευσης σιδηροδρόμων,
- απόκτηση γνώσεων και πρακτικής σχετικά με τους συρμούς, τη σύνθεσή τους και τις απαιτήσεις επί των μονάδων έλξης, τα φορτηγά και επιβατικά βαγόνια και τα άλλα είδη τροχαίου υλικού.

Συγκεκριμένα, ο μηχανοδηγός πρέπει να είναι ικανός:

- να εκτιμά τις συγκεκριμένες συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος του μηχανοδηγού, το συμφέρον και τις επαγγελματικές και προσωπικές απαιτήσεις (μακρές περίοδοι εργασίας, απουσία από την οικογενειακή εστία κ.λπ.),
- να θέτει σε πρακτική εφαρμογή τους κανόνες ασφαλείας του προσωπικού,
- να αναγνωρίζει το τροχαίο υλικό,
- να γνωρίζει και να εφαρμόζει με ακριβή τρόπο μια μέθοδο εργασίας,
- να αναγνωρίζει τα διάφορα έγγραφα αναφοράς και εφαρμογής (εγχειρίδιο διαδικασιών και βιβλιάριο γραμμής, όπως αυτά καθορίζονται στην ΤΠΔ «εκμετάλλευσης», εγχειρίδιο μηχανοδηγού, οδηγός επισκευών κ.λπ.),
- να μαθαίνει μορφές συμπεριφοράς συμβατές με τις κρίσιμες για την ασφάλεια ευθύνες,
- να γνωρίζει την ύπαρξη των διαδικασιών σε περίπτωση ατυχήματος με θύματα,
- να διακρίνει τους κινδύνους που συνδέονται με τη σιδηροδρομική εκμετάλλευση εν γένει,
- να γνωρίζει τις αρχές που διέπουν την ασφάλεια της κυκλοφορίας,
- να γνωρίζει τις βασικές αρχές της ηλεκτροτεχνικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΤΡΟΧΑΙΟ ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ**

Μετά το πέρας της ειδικής εκπαίδευσης στο τροχαίο υλικό, ο μηχανοδηγός πρέπει να μπορεί να εκτελέσει τα εξής καθήκοντα.

1. ΔΟΚΙΜΕΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να συλλέγει τα αναγκαία έγγραφα και εξοπλισμό,
- να ελέγχει τις ικανότητες της μονάδας έλξης,
- να ελέγχει τις ενδείξεις που αναγράφονται στα επί της μονάδας έλξης έγγραφα,
- να εξακριβώνει, πραγματοποιώντας τους προβλεπόμενους ελέγχους και δοκιμές, ότι η μονάδα έλξης μπορεί να εξασφαλίσει την απαιτούμενη δύναμη έλξης και ότι ο εξοπλισμός ασφαλείας λειτουργεί,
- να ελέγχει την ετοιμότητα και τη λειτουργικότητα των προβλεπόμενων εξοπλισμών προστασίας και ασφαλείας κατά την παράδοση μιας μηχανής έλξης ή κατά την αρχή του ταξιδιού,
- να εκτελεί εργασίες συνήθους προληπτικής συντήρησης.

2. ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Για να οδηγήσει μια μηχανή έλξης, ο μηχανοδηγός οφείλει να γνωρίζει όλα τα όργανα χειρισμού και τους δείκτες που έχει στη διάθεσή του, ιδίως εκείνα που αφορούν:

- την έλξη,
- την πέδηση,
- τα συστήματα ασφαλείας της κυκλοφορίας.

Για να μπορεί να αναγνωρίζει και να εντοπίζει τυχόν ανωμαλίες στο τροχαίο υλικό, να τις επισημαίνει και να κρίνει τι χρειάζεται για την επιδιόρθωσή τους, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να παρεμβαίνει, οφείλει να είναι εξοικειωμένος με:

- τις μηχανικές δομές,
- τα όργανα ανάρτησης και ζεύξης,
- τα κινούμενα στοιχεία,
- τον εξοπλισμό ασφαλείας,
- τις δεξαμενές καυσίμου, τις διατάξεις τροφοδοσίας σε καύσιμο, τις διατάξεις εξάτμισης,
- τη σημασία των σημάνσεων στις εσωτερικές και εξωτερικές όψεις του τροχαίου υλικού, ιδίως δε τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων,
- τα συστήματα καταγραφής διαδρομών,
- τα ηλεκτρικά και αεροϋδροστατικά συστήματα,
- τα συστήματα τροφοδοσίας με ηλεκτρικό ρεύμα και υψηλής τάσης,
- τον εξοπλισμό επικοινωνίας (ραδιοεπικοινωνία εδάφους-συρμού κ.λπ.),
- τις ρυθμίσεις των διαδρομών,

- τα συστατικά στοιχεία του τροχαίου υλικού, το ρόλο τους και τις ιδιαίτερες διατάξεις του ρυμολκούμενου υλικού, ιδίως το σύστημα ακινητοποίησης του συρμού με εξαερισμό του σωλήνα πέδησης,
- το σύστημα πέδησης,
- τα ιδιαίτερα στοιχεία των μηχανών έλξης,
- την αλυσίδα έλξης, τους κινητήρες και τις μεταδόσεις κίνησης.

3. ΔΟΚΙΜΕΣ ΠΕΔΗΣΗΣ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να ελέγχει και να υπολογίζει, πριν από την αναχώρηση του συρμού, ότι η ισχύς πέδησης του συρμού αντιστοιχεί στην απαιτούμενη ισχύ πέδησης για τη συγκεκριμένη γραμμή, όπως προσδιορίζεται στα έγγραφα του οχήματος,
- να ελέγχει τη λειτουργία των διάφορων εξαρτημάτων του συστήματος πέδησης της μηχανής έλξης και του συρμού, αν κεραιάζεται, πριν από την εκκίνηση, κατά την έναρξη λειτουργίας και εν κινήσει.

4. ΤΥΠΟΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να λαμβάνει γνώση των πληροφοριών που του μεταδίδονται πριν από την αναχώρηση,
- να καθορίζει τον τύπο κίνησης και τη μέγιστη ταχύτητα του συρμού συναρτήσει μεταβλητών όπως περιορισμοί ταχύτητας, καιρικές συνθήκες ή ενδεχόμενες μεταβολές της σηματοδότησης.

5. ΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΦΘΕΙΡΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Ή ΤΟ ΥΛΙΚΟ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να χρησιμοποιεί το σύνολο των διατάξεων ελέγχου που έχει στη διάθεσή του, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες,
- να θέτει σε εκκίνηση το συρμό σεβόμενος τους περιορισμούς πρόσφυσης και ισχύος,
- να χρησιμοποιεί την πέδη για τις επιβραδύνσεις και τις στάσεις, σεβόμενος το τροχαίο υλικό και τις εγκαταστάσεις.

6. ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να διακρίνει τα ασυνήθη περιστατικά στη συμπεριφορά του συρμού,
- να επιθεωρεί το συρμό και να αναγνωρίζει τις ενδείξεις ανωμαλιών, να διακρίνει τις διαφορές μεταξύ τους, να αντιδρά αναλόγως και να προσπαθεί να τις διορθώσει, δίνοντας πάντα προτεραιότητα στην ασφάλεια της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας και των προσώπων,
- να γνωρίζει τα διαθέσιμα μέσα προστασίας και επικοινωνίας.

7. ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΚΑΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να λαμβάνει τα μέτρα προστασίας και συναγεμμού σε περίπτωση ατυχήματος προσώπου επιβαίνοντος στο συρμό,
- να προσδιορίζει εάν ο συρμός μεταφέρει επικίνδυνες ύλες και να τις αναγνωρίζει με βάση τα έγγραφα του συρμού και τους πίνακες των αμαξοστοιχιών,
- να γνωρίζει τις διαδικασίες εκκένωσης του συρμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

8. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΟ ΤΡΟΧΑΙΟ ΥΛΙΚΟ

Ύστερα από περιστατικό, ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός να κρίνει εάν το όχημα μπορεί να συνεχίσει να κυκλοφορεί και υπό ποιες συνθήκες, ώστε να ενημερώσει σχετικώς το ταχύτερο δυνατόν το διαχειριστή της υποδομής.

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός να κρίνει αν είναι απαραίτητος έλεγχος από ειδικό πριν ο συρμός μπορέσει να συνεχίσει.

9. ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός να λαμβάνει μέτρα ούτως ώστε ο συρμός ή μέρη του να μην τίθενται άκαιρα σε λειτουργία ή σε κίνηση, ακόμη και υπό τις πλέον δυσμενείς συνθήκες.

Επιπλέον, ο μηχανοδηγός οφείλει να γνωρίζει τα μέτρα που σταματούν το συρμό ή μέρη του αν έχουν τεθεί άκαιρα σε κίνηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Θέματα σχετικά με τις υποδομές

1. ΔΟΚΙΜΕΣ ΠΕΔΗΣΗΣ ΣΤΟ ΤΡΕΝΟ

Ο μηχανοδηγός πρέπει να είναι ικανός να ελέγχει και να υπολογίζει, πριν από την αναχώρηση του συρμού, ότι η ισχύς πέδησης του συρμού αντιστοιχεί στην απαιτούμενη ισχύ πέδησης για τη συγκεκριμένη γραμμή, όπως προσδιορίζεται στα έγγραφα του οχήματος.

2. ΤΥΠΟΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΟ ΟΡΙΟ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να λαμβάνει γνώση των πληροφοριών που του μεταδίδονται, όπως, παραδείγματος χάρη, τα όρια ταχύτητας ή οι ενδεχόμενες μεταβολές της σηματοδότησης,
- να προσδιορίζει τον τύπο κίνησης και το όριο ταχύτητας του συρμού του συναρτήσει των χαρακτηριστικών της γραμμής.

3. ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός να προβλέπει τα προβλήματα και να αντιδρά αναλόγως σε ό,τι αφορά την ασφάλεια και τις άλλες επιδόσεις, όπως ακρίβεια δρομολογίου και οικονομικές πτυχές. Κατά συνέπεια, οφείλει να έχει καλή γνώση των γραμμών και των σιδηροδρομικών εγκαταστάσεων από τις οποίες διέρχεται, καθώς ενδεχομένως και τα εναλλακτικά δρομολόγια που έχουν συμφωνηθεί.

Τα κάτωθι στοιχεία είναι σημαντικά:

- οι συνθήκες εκμετάλλευσης (αλλαγές σιδηροτροχιών, μονόδρομη κυκλοφορία κ.λπ.),
- η ικανότητα να κάνει έλεγχο διαδρομής και να συμβουλευτεί τα σχετικά έγγραφα,
- η αναγνώριση των σιδηροτροχιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για έναν δεδομένο τύπο κυκλοφορίας,
- οι εφαρμοστέοι κανόνες κυκλοφορίας και η σημασία του συστήματος σηματοδοσίας,
- το καθεστώς εκμετάλλευσης,
- ο τύπος του συστήματος αποκλεισμού και οι σχετικοί κανονισμοί,
- η ονομασία, η θέση και η εξ' αποστάσεως αναγνώριση των σιδηροδρομικών σταθμών και των θέσεων σηματοδοσίας για την προσαρμογή της οδήγησης,
- η σηματοδότηση μετάβασης από το ένα σύστημα εκμετάλλευσης ή τροφοδοσίας σε ενέργεια στο άλλο,
- τα όρια ταχύτητας για τις διάφορες κατηγορίες οδηγούμενων συρμών,
- τα τοπογραφικά στοιχεία,
- οι ιδιαίτερες συνθήκες πέδησης, όπως σε ιδιαίτερα επικλινείς γραμμές,
- οι ιδιαιτερότητες εκμετάλλευσης: ιδιαίτερα σήματα ή πινακίδες, συνθήκες αναχώρησης κ.λπ.

4. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να θέτει το συρμό σε κίνηση μόνον εφόσον πληρούνται οι ρυθμιστικοί όροι (ωράριο, εντολή ή σήμα αναχώρησης, λειτουργία των σημάτων ενδεχομένως κ.λπ.),
- να παρατηρεί τη σηματοδότηση (πλευρική και μέσα στο θάλαμο οδήγησης), να την ερμηνεύει χωρίς δισταγμό ή σφάλμα και να πράττει τα δέοντα,
- να κυκλοφορεί με πλήρη ασφάλεια σύμφωνα με τους ιδιαίτερους τρόπους εκμετάλλευσης: ιδιαίτερος τρόπος κίνησης κατόπιν εντολής, προσωρινοί περιορισμοί της ταχύτητας, κυκλοφορία σε αντίθετη κατεύθυνση από την κανονική, άδεια παραβίασης κλειστών σημάτων, ελιγμοί, στροφές, κυκλοφορία σε εργοταξιακή γραμμή κ.λπ.,
- να σέβεται τις προγραμματισμένες και προαιρετικές στάσεις και να εκτελεί ενδεχομένως εργασίες εξυπηρέτησης των επιβατών κατά τη διάρκεια των στάσεων αυτών, ιδίως το άνοιγμα και το κλείσιμο των θυρών.

5. ΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή τη θέση του επί της γραμμής από την οποία διέρχεται,
- να χρησιμοποιεί την πέδηση για τις επιβραδύνσεις και τις στάσεις, σεβόμενος το τροχαίο υλικό και τις εγκαταστάσεις,
- να ρυθμίζει την κίνηση του συρμού σύμφωνα με το ωράριο και τις τυχόν οδηγίες εξοικονόμησης ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της μηχανής έλξης, του συρμού, της γραμμής και του περιβάλλοντος.

6. ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να προσέχει, εφόσον το επιτρέπει η οδήγηση του συρμού, τα ασυνήθη περιστατικά που αφορούν την υποδομή και το περιβάλλον: σήματα, σιδηροτροχιές, τροφοδοσία σε ενέργεια, διέλευση από ανισόπεδες διαβάσεις, περίγυρος της σιδηροτροχιάς, άλλη κυκλοφορία,
- να γνωρίζει τη συγκεκριμένη απόσταση για την αποφυγή εμποδίων,
- να ειδοποιεί, το συντομότερο δυνατό, το διαχειριστή της υποδομής για τον τόπο και τη φύση των ανωμαλιών που διαπίστωσε και να βεβαιώνεται ότι έγινε πλήρως αντιληπτός από το συνομιλητή του,
- λαμβάνοντας υπόψη την υποδομή, να εξασφαλίζει ή να λαμβάνει μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια της κυκλοφορίας και των προσώπων, όποτε αυτό είναι αναγκαίο.

7. ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΚΑΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ο μηχανοδηγός οφείλει να είναι ικανός:

- να λαμβάνει τα μέτρα προστασίας και συναγερμού σε περίπτωση ατυχήματος προσώπου,
- να αποφασίζει το σημείο στάσης του συρμού σε περίπτωση πυρκαγιάς και να διευκολύνει ενδεχομένως την εκκένωση των επιβατών,
- να δίνει, μόλις αυτό είναι δυνατόν, τις πληροφορίες σχετικά με την πυρκαγιά εφόσον δεν μπορεί ο ίδιος να την αντιμετωπίσει,
- να ενημερώνει με την πρώτη ευκαιρία το διαχειριστή υποδομής για τις συγκεκριμένες συνθήκες,
- να εκτιμά κατά πόσον η υποδομή επιτρέπει στο όχημα να συνεχίσει να κυκλοφορεί και υπό ποιες συνθήκες.

8. ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Οι μηχανοδηγοί που χρειάζεται να επικοινωνούν με το διαχειριστή της υποδομής για θέματα κρίσιμα για την ασφάλεια πρέπει να διαθέτουν γνώση της γλώσσας που ορίζει ο εν λόγω διαχειριστής υποδομής, και δη σε βαθμό που να τους επιτρέπει να επικοινωνούν ενεργά και αποτελεσματικά υπό συνθήκες ρουτίνας, δυσκολιών ή έκτακτης ανάγκης.

Οι μηχανοδηγοί οφείλουν να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν τα μηνύματα και τη μέθοδο επικοινωνίας που προσδιορίζονται στις ΤΠΔ εκμετάλλευσης. Οι μηχανοδηγοί οφείλουν να είναι ικανοί να επικοινωνούν σύμφωνα με το επίπεδο 3 του ακόλουθου πίνακα:

Επίπεδο γλώσσας και επικοινωνίας

Η ικανότητα προφορικής χρήσης μιας γλώσσας μπορεί να ταξινομηθεί σε πέντε επίπεδα:

Επίπεδο	Περιγραφή
5	<ul style="list-style-type: none"> — προσαρμόζει τον τρόπο που μιλά σε οποιοδήποτε συνομιλητή — μπορεί να εκφράσει μια γνώμη — μπορεί να διαπραγματευθεί — μπορεί να πείσει — μπορεί να συμβουλευτεί
4	<ul style="list-style-type: none"> — μπορεί να αντιμετωπίσει τελείως απροσδόκητες καταστάσεις — μπορεί να κάνει παραδοχές — μπορεί να υποστηρίξει τη γνώμη του με επιχειρήματα
3	<ul style="list-style-type: none"> — μπορεί να αντιμετωπίσει πρακτικές καταστάσεις όπου υπεισέρχεται απρόβλεπτο στοιχείο — μπορεί να περιγράψει — μπορεί να κρατήσει μια απλή συνομιλία
2	<ul style="list-style-type: none"> — μπορεί να αντιμετωπίσει απλές πρακτικές καταστάσεις — μπορεί να κάνει ερωτήσεις — μπορεί να απαντήσει σε ερωτήσεις
1	<ul style="list-style-type: none"> — μπορεί και μιλά με απομνημονευμένες φράσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Η ελάχιστη συχνότητα των περιοδικών ελέγχων είναι η εξής:

- α) γλωσσικές γνώσεις (μόνο προκειμένου για άτομα άλλης μητρικής γλώσσας): κάθε τρία έτη ή ύστερα από απουσία άνω του ενός έτους·
 - β) γνώση της υποδομής (συμπεριλαμβανομένων των διαδρομών και των κανόνων εκμετάλλευσης): κάθε τρία έτη ή ύστερα από απουσία άνω του ενός έτους από την οικεία διαδρομή·
 - γ) γνώση του τροχαίου υλικού: κάθε τρία έτη.
-